

Možnosti financování podnikatelského projektu prostřednictvím bankovního úvěru

Lucie Dostálková

Bakalářská práce
2013

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lucie DOSTÁLKOVÁ**
Osobní číslo: **M100026**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Možnosti financování podnikatelského projektu prostřednictvím bankovního úvěru**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši z oblasti financování projektu pomocí bankovních úvěrů.
- Charakterizujte podnikatelský projekt.

II. Praktická část

- Analyzujte možnosti financování podnikatelského projektu pomocí bankovních úvěrů 3 bankovních institucí.
- Zhodnoťte výhodnost jednotlivých možností financování a navrhněte nejvýhodnější variantu financování tohoto podnikatelského projektu pomocí bankovního úvěru.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

BELÁS, Jaroslav. Management komerčních bank, bankových obchodů a operací. Vyd. 1. Žilina: GEORG, 2010, 471 s. ISBN 978-80-89401-18-5.

ČIŽINSKÁ, Romana a Pavel MARINIČ. Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy. 1 vyd. Praha: Grada, 2010, 204 s. ISBN 978-80-247-3158-2.

KISLINGEROVÁ, Eva. Manažerské finance. 3. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010, 811 s. ISBN 978-80-7400-194-9.

SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ. Podniková ekonomika. 5., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010, 498 s. ISBN 978-80-7400-336-3.

VALACH, Josef. Finanční řízení podniku. Vyd. 2. Praha: Ekopress, 1999, 324 s. ISBN 80-86119-21-1.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jiří Polách**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **22. února 2013**
Termín odevzdání bakalářské práce: **17. května 2013**

Ve Zlíně dne 22. února 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citovala;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 16. 5. 2013

.....

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá problematikou poskytování úvěrů podnikajícím subjektům. Práce dále obsahuje informace o bankovním systému v České republice, jeho rozdělení a legislativu, která jej upravuje. Na předchozí téma plynule navazuje obecná charakteristika obchodní banky, struktura rozvahy této instituce a její obchody na finančním trhu. Poté je zde popsán nejzásadnější produkt obchodních bank – bankovní úvěr, a s ním související problematika: úroková sazba a umořovací plán. Dále je zde obecně charakterizována podnikatelská činnost a právní formy podnikání. Nakonec jsou zde popsány a rozčleněny náležitosti podnikatelského projektu. Praktická část této práce je zaměřena na vytvoření modelového uchazeče o bankovní úvěr. Pro tohoto uchazeče jsou vytvořeny nabídky úvěrů od 3 bankovních institucí, které jsou poté mezi sebou porovnány. Hlavním cílem bakalářské práce je určit nejvýhodnější a nejhodnější nabídku bankovního úvěru pro tohoto modelového uchazeče.

Klíčová slova: bankovní instituce, bankovní úvěr, podnikatelský projekt, umořovací tabulka, úroková sazba, úvěrový proces

ABSTRACT

The bachelor thesis focuses on the area of providing entrepreneurial entities with credit. The thesis also informs about the banking system in the Czech Republic, its division and related legislation. Previous topic is followed by general characteristics of commercial bank, balance sheet structure of the institution and its trade in the financial market. Furthermore, the thesis describes the most fundamental product of commercial banks – the credit and related issues: the interest rate and the redemption plan. There is also general description of business activities and legal forms of business, followed by characteristics and division of business project. The practical part of the thesis focuses on creating a model candidate for a credit. There are credit offers from three banking institutions created for the candidate and followed by comparison of the credit offers with each other. The main objective of the thesis is to determine the most favourable and suitable credit offer for the model candidate.

Keywords: Banking Institution, Business Plan, Credit, Credit Process, Interest Rate, Redemption Table

Ráda bych poděkovala především vedoucímu své bakalářské práce, panu Ing. Jiřímu Poláčkovi, který projevil notnou dávku trpělivosti a také mi poskytl velmi užitečné rady ke zpracování této práce.

Dále patří mé poděkování paní Ing. Kataríně Flákové, ředitelce pobočky UniCredit Bank, a.s. ve Zlíně, která mi umožnila u této bankovní instituce vykonat odbornou stáž, díky které jsem si doplnila základní znalosti z oblasti bankovníctví.

Děkuji také komerčním bankéřům a poradcům: panu Bc. Ondřeji Staňkovi (Komerční banka, a.s.), paní Bc. Silvii Šrámkové (Československá obchodní banka, a.s.) a paní Ing. Zuzaně Bazalové (UniCredit Bank, a.s.), kteří mi pomohli s vypracováním konkrétních nabídek, poskytli mi materiály a podklady a věnovali mi svůj čas při osobních konzultacích.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 BANKOVNÍ SYSTÉM V ČESKÉ REPUBLICE	14
1.1 LEGISLATIVA	15
1.2 BANKOVNÍ LICENCE.....	15
1.2.1 Obecné podmínky získání bankovní licence	17
2 OBCHODNÍ BANKA	18
2.1 ZÁKLADNÍ FUNKCE BANK	19
2.2 ROZVAHA OBCHODNÍ BANKY	19
2.2.1 Aktiva.....	20
2.2.2 Pasiva	21
3 OBCHODNÍ BANKA A JEJÍ OBCHODY NA FINANČNÍM TRHU	22
3.1 PASIVNÍ OBCHODY BANKY.....	23
3.1.1 Pojištění vkladů obchodní banky	23
3.2 AKTIVNÍ OBCHODY BANKY	23
4 ÚVĚROVÁ ČINNOST OBCHODNÍ BANKY	25
4.1 ÚVĚROVÝ PROCES	25
4.1.1 Bonita klienta	26
4.1.1.1 Úvěrové riziko	26
4.1.1.2 Cs of Credit	26
5 BANKOVNÍ ÚVĚR	28
5.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA BANKOVNÍCH ÚVĚRŮ	28
5.1.1 Členění bankovních úvěrů.....	29
5.1.1.1 Krátkodobý bankovní úvěr.....	29
5.1.1.2 Dlouhodobý bankovní úvěr.....	30
6 ÚROKOVÁ SAZBA	31
6.1 DĚLENÍ ÚROKOVÝCH SAZEB	31
7 SPLÁCENÍ ÚVĚRU	34
7.1 UMOŘOVACÍ PLÁN.....	34
7.2 ZPŮSOBY UMOŘOVÁNÍ.....	35
7.2.1 Umořování konstantní anuitou	37
8 PODNIKATELSKÝ PROJEKT	38
8.1 PODNIKATEL, PODNIKÁNÍ A PODNIK.....	38
8.1.1 Právní formy podnikání.....	38
8.2 NÁLEŽITOSTI PODNIKATELSKÉHO PROJEKTU.....	39
II PRAKTICKÁ ČÁST	41

9	PROFIL UCHAZEČE O BANKOVNÍ ÚVĚR.....	42
9.1	ZÁKLADNÍ ÚDAJE UCHAZEČE.....	42
9.2	DOKUMENTY MONITORUJÍCÍ PŘEDMĚT PODNIKÁNÍ	43
9.2.1	Porovnávání bankovní instituce.....	45
10	UNICREDIT BANK CZECH REPUBLIC, A.S.....	47
10.1	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O UNICREDIT BANK, A.S. NA ČESKÉM BANKOVNÍM TRHU.....	47
10.1.1	Organizační struktura UniCredit Bank Czech Republic, a.s.	47
10.1.2	Bilance UniCredit Bank Czech Republic, a.s.	48
11	NABÍDKA ÚVĚRU MODELOVÉMU KLIENTOVI – UNICREDIT BANK, A.S.	49
11.1	ÚVĚROVÝ PROCES UNICREDIT BANK, A.S.	49
11.1.1	Nabídka bankovní instituce UniCredit Bank, a.s.	50
11.1.1.1	Business Konto 70.....	51
11.2	UMOŘOVACÍ PLÁN.....	52
12	ČESKOSLOVENSKÁ OBCHODNÍ BANKA, A.S.....	54
12.1	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ČESKOSLOVENSKÉ OBCHODNÍ BANCE, A.S. NA ČESKÉM BANKOVNÍM TRHU	54
12.1.1	Organizační struktura Československé obchodní banky, a.s.....	54
12.1.2	Bilance Československé obchodní banky, a.s.	55
13	NABÍDKA ÚVĚRU MODELOVÉMU KLIENTOVI – ČESKOSLOVENSKÁ OBCHODNÍ BANKA, A.S.....	56
13.1	ÚVĚROVÝ PROCES ČESKOSLOVENSKÉ OBCHODNÍ BANKY, A.S.....	56
13.1.1	Nabídka bankovní instituce Československá obchodní banka, a.s.	57
13.1.1.1	Podnikatelské konto	58
13.2	UMOŘOVACÍ PLÁN.....	58
14	KOMERČNÍ BANKA, A.S.....	60
14.1	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O KOMERČNÍ BANCE, A.S. NA ČESKÉM BANKOVNÍM TRHU	60
14.1.1	Organizační struktura Komerční banky, a.s.	60
14.1.2	Bilance Komerční banky, a.s.	61
15	NABÍDKA ÚVĚRU MODELOVÉMU KLIENTOVI – KOMERČNÍ BANKA, A.S.	62
15.1	ÚVĚROVÝ PROCES KOMERČNÍ BANKY, A.S.	62
15.1.1	Nabídka bankovní instituce Komerční banka, a.s.	63
15.1.1.1	Profi konto.....	64
15.2	UMOŘOVACÍ PLÁN.....	64
16	FINÁLNÍ SROVNÁNÍ JEDNOTLIVÝCH NABÍDEK.....	66
	ZÁVĚR	69
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	71
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	75
	SEZNAM OBRÁZKŮ	76

SEZNAM TABULEK.....	77
SEZNAM GRAFŮ	78

ÚVOD

Bakalářská práce se zabývá problematikou poskytováním úvěrů podnikajícím subjektům. Poskytování úvěrů této klientele bankovními institucemi je velmi specifické a individuální, na druhou stranu je tato činnost zásadní pro udržení konkurenceschopnosti a vytvoření ziskovosti bankovních institucí.

V úvodní části této bakalářské práce je přiblížen bankovní systém České republiky a jeho základní charakteristika. Je zde specifikována legislativa a směrnice, které musí bankovní instituce splnit a dodržet, pokud chce provozovat podnikatelskou činnost na bankovním trhu.

Další kapitola poté již popisuje bankovní instituci jako celek. Je v ní uvedeno, jak vypadá bilance obchodní banky a jakými položkami je tato bilance tvořena. Poté následuje krátká charakteristika těchto položek a jsou zde uvedeny i vztahy mezi nimi.

Bankovní instituce provozují obchodní činnost na finančním trhu. Tato činnost je rozdělena na aktivní a pasivní obchody banky. Tato část bakalářské práce je zaměřena právě na tyto obchody, konkrétněji na úvěrové obchody banky.

Následuje charakteristika produktu, který je prioritou těchto výše popsaných úvěrových obchodů – úvěrů. V kapitole je uvedena definice tohoto produktu, jeho členění a účely, ke kterým je poskytován.

Navazující kapitoly se zabývají problematikou, která souvisí s bankovním úvěrem. Je to především úroková sazba a poté samostatné umořování dluhu. Je zde popsáno, jaké druhy úrokových sazeb se vyskytují v této oblasti a k čemu slouží. V rámci umořování dluhu je zde obecně znázorněna umořovací tabulka a také je zde popis jednotlivých způsobů umořování bankovních úvěrů.

Poslední kapitola teoretické části bakalářské práce je věnována problematice podnikatelského projektu. Tato problematika je úzce spjata s poskytováním bankovních úvěrů. V této kapitole jsou popsány možné právní formy podnikání a poté výčet dokumentů, které se předkládají při žádostech o bankovní úvěr.

Praktická část bakalářské práce začíná vytvořením profilu modelového uchazeče o bankovní úvěr. Jsou zde podrobně popsány údaje a dokumenty, které jsou nezbytné pro tohoto uchazeče v rámci úvěrového procesu.

Další kapitoly poté postupně představí průběh úvěrových procesů, které předchází nabídkám modelovému uchazeči o bankovní úvěr. Tyto nabídky jsou od bankovních institucí, které provozují svoji činnost v rámci Zlínského kraje, konkrétněji to jsou: UniCredit Bank Czech Republic, a.s., Československá obchodní banka, a.s. a Komerční banka, a.s.

V kapitolách, které se věnují jednotlivým nabídkám od těchto bank, jsou tyto instituce nejdříve krátce představeny a je zde uvedena jejich bilance za rok 2012. Poté je již podrobně rozepsána konkrétní nabídka dané instituce. Po představení nabídky následuje propočet pro umořování úvěru; je zde ukázkově propočítán první rok splácení a poté jsou tyto hodnoty sečteny v další tabulce, která představuje celé období umořování dluhu.

Závěrečnou kapitolu bakalářské práce tvoří shrnutí nabídek jednotlivých bankovních institucí. Bude zde znázorněno jejich celkové vyhodnocení, na které navazuje doporučení, které udává, jakou nabídku by měl tento modelový uchazeč přijmout. Tyto nabídky budou hodnoceny dle několika kritérií.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 BANKOVNÍ SYSTÉM V ČESKÉ REPUBLICE

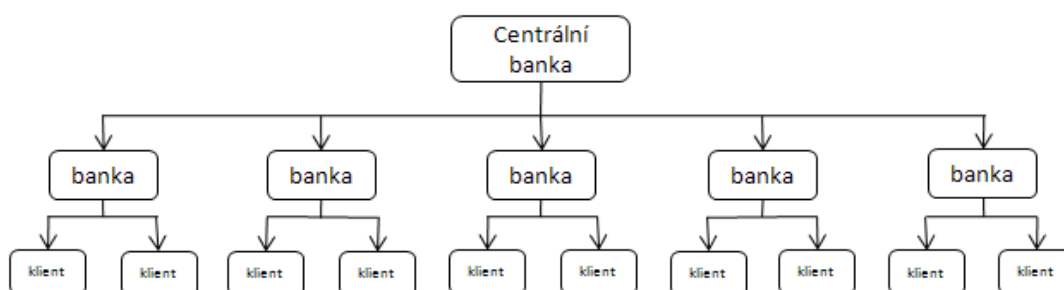
Bankovní systém České republiky lze dle Krále (2009, s. 63) obecně definovat jako souhrn všech bankovních subjektů v daném státě, které mezi sebou vytvářejí obchodní vztahy na základě legislativní úpravy.

Obdobně tento systém ve své publikaci popisuje i Belás (2010, s. 22), který uvádí: „*Bankový systém je systém vztahov, inštitúcií a pravidel medzi bankovými a nebankovými subjektmi v ekonomike... jeho usporiadanie je determinované politickými a historickými aspektmi, zvyklosťami, tradíciami a ekonomickými špecifikami krajiny.*“

Revenda (2012, s. 88) dále bankovní systém České republiky konkretizuje. Píše, že systém je tvořen centrální bankou a poté rozsáhlou sítí obchodních bank. Tyto obchodní banky udržují mezi sebou a svým okolím vzájemné vztahy.

Česká republika během historického vývoje měla dva druhy bankovního systému. Původní systém za minulého režimu byl jednostupňový. Tento systém je svými znaky charakteristický pro centrálně plánované ekonomiky. Veškeré funkce bankovních institucí zastává jedna centrální banka. Pro speciální funkce centrální banka zavedla peněžní ústav, který spadal pod její dohled a kontrolu. (Král, 2009, s. 64)

V současnosti je v České republice zaveden dvoustupňový bankovní systém. Belás (2010, s. 30) tento dvoustupňový systém popisuje jako všeobecně akceptovatelný a je klíčovým znakem pro vyspělé ekonomiky. Tento systém je také charakteristický tím, že se v prvním stupni vyčlení centrální banka (pro ČR je to Česká národní banka) a druhý stupeň bankovního systému je zastoupen ostatními bankami a peněžními institucemi (Král, 2009, s. 64).

Obr. 1. Dvoustupňový bankovní systém v ČR

(vlastní zpracování dle Půlpánové, 2007, str. 53)

Půlpánová (2007, s. 52) dodává, že výskyt centrální banky v obrázku 1 výše se objevil až s postupným historickým vývojem bankovního systému České republiky. Vazby mezi subjekty tohoto schématu popisuje jako heterogenní: „*Jiný charakter mají vazby mezi centrální bankou a bankami, jinou povahu spojení mezi bankami navzájem; do kontaktu s klientem vstupují pouze subjekty druhého stupně soustavy.*“ (Půlpánová, 2007, s. 52)

1.1 Legislativa

Král (2009, s. 63) ve své publikaci uvádí, že v ekonomicky vyspělých zemích jsou právní podmínky fungování bank stanoveny zákonem stanovenými pravidly konkrétního státu, které je zmocněna vydávat zpravidla centrální banka. Tato pravidla poté platí pro všechny bankovní subjekty na tomto území. V České republice vystupují v této podobě Opatření České národní banky. (ČNB, © 2003-2013)

Nad zákony daného státu jsou všeobecná pravidla pro bankovní instituce. Jmenují se basilejská pravidla a platí ve všech bankovních institucích, které sídlí v zemích, které se zavázaly k jejich dodržování. (Král, 2009, s. 106)

V České republice je bankovní systém upravován především zákonem č. 21/1992 Sb. o bankách, §1. Úryvek z tohoto zákona cituje:

„Bankami se pro účely tohoto zákona rozumějí akciové společnosti se sídlem v České republice, které

a) přijímají vklady od veřejnosti, a

b) poskytují úvěry,

a které k výkonu činností podle písmen a) a b) mají bankovní licenci (dále jen "licence") (§4). Ustanovení obchodního zákoníku o akciové společnosti se pro ně nepoužijí, pokud tento zákon stanoví jinak.“ (MVČR, © 2013)

1.2 Bankovní licence

Bankovní licenci definuje Půlpánová (2007, s. 116) ve své publikaci především jako bariéru, díky které lze komplexně chránit bankovníctví před vstupem nežádoucích subjektů. Dále uvádí: „*Její udělení je rozhodující podmínkou pro zahájení bankovního podnikání, umožňuje realizaci bankovních aktivit a je významným atributem banky.*“

Tyto podmínky dle České národní banky v současnosti splňuje celkem 44 bankovních institucí a poboček zahraničních bank¹ (tab. 1).

Tab. 1. Počet institucí na bankovním trhu v letech 2009-2013

(vlastní zpracování dle statistik ČNB)

Skupina	31. 03. 2013	31. 12. 2012	31. 12. 2011	31. 12. 2010	31. 12. 2009
Banky a pobočky zahraničních bank	44	43	44	41	39

Dle §5 d) mohou banky po obdržení licence vykonávat tyto činnosti:

- a) přijímání vkladů od veřejnosti,
- b) poskytování úvěrů,
- c) finanční pronájem (finanční leasing),
- d) poskytování platebních služeb a vydávání elektronických peněz,
- e) vydávání a správu platebních prostředků, jestliže se nejedná o poskytování platebních služeb nebo vydávání elektronických peněz podle písmene d),
- f) poskytování záruk,
- g) obchodování na vlastní účet nebo na účet klienta
 1. s nástroji peněžního trhu,
 2. s peněžními prostředky v cizích měnách,
 3. s futures, opcemi a nástroji, jejichž hodnota se vztahuje k měnovým kurzům, úrokové míře nebo úrokovému výnosu,
 4. s investičními cennými papíry,
- h) účast na vydávání cenných papírů a poskytování souvisejících služeb,
- i) poradenství ve věcech kapitálové struktury, průmyslové strategie a v souvisejících otázkách a poradenství a služby v oblasti fúzí a koupí podniků,

¹V době uzávěrky 1. čtvrtletí roku 2013 nebyla ještě registrována bankovní instituce Western Union International Bank GmbH, organizační složka (registrace: 2. 4. 2013). V současné době je tedy počet bank a poboček zahraničních bank na českém bankovním trhu roven počtu 45. (ČNB, © 2003-2013)

- j) peněžní makléřství,
- k) obhospodařování cenných papírů klienta na jeho účet včetně poradenství,
- l) uložení a správu cenných papírů,
- m) poskytování bankovních informací,
- n) úschovu cenností,
- o) poskytování investičních služeb a činností podle zvláštního právního předpisu.

(MVČR, © 2013)

Banka při žádosti o povolení působit jako banka ovšem nemusí žádat o plný rozsah licence, protože jak se uvádí v publikaci Krále (2009, s. 62): „*V první etapě se lze omezit jen na základní druhy navrhovaných produktů. Později lze požádat o rozšíření bankovní licence o nové produkty.*“

1.2.1 Obecné podmínky získání bankovní licence

Podmínky pro založení nové bankovní instituce v České republice podléhají přísným pravidlům. Jsou nastaveny tak, aby co nejvíce chránily stávající bankovní systém a zároveň, aby nově příchozí subjekty neohrožily stabilitu finančního trhu. Proto byla vytvořena kritéria, která musí každý nově příchozí subjekt splnit, aby obdržel bankovní licenci:

- vysoká výše základního kapitálu (500 mil. Kč),
- prokázání původu základního kapitálu a jeho dostačující výše,
- odborná způsobilost osob ve výkonných funkcích,
- občanská bezúhonnost osob ve výkonných funkcích,
- technické a organizační předpoklady pro toto podnikání,
- reálné ekonomické kalkulace (likvidita a rentabilita banky, obchodní plán).

(Kráľ, 2009, s. 61- 62)

vklady [%]							
	2012						
	2009	2010	2011	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q
velké banky	60,85	59,99	59,52	58,44	58,67	57,86	58,28
střední banky	9,86	9,35	11,24	14,38	14,87	16,49	15,58
malé banky	4,11	5,09	4,46	1,97	2,28	2,57	2,83
pobočky zahraničních bank	9,64	10,10	9,87	10,87	10,26	9,32	9,41
stavební spořitelny	15,54	15,47	14,91	14,34	13,92	13,76	13,90
celkem	100	100	100	100	100	100	100

2.1 Základní funkce bank

Revenda (2012, s. 87) vyčlenil mezi základní funkce banky následující:

- 1) finanční zprostředkování,
- 2) emise bezhotovostních peněz,
- 3) provádění platebního styku,
- 4) zprostředkování finančního investování na peněžním a kapitálovém trhu.

ad 1) Revenda (2012, s. 87) popisuje banky jako nejdůležitější zprostředkovatele pohybu kapitálu od přebytkových jednotek k deficitním jednotkám.

ad 2) Emise bezhotovostních peněz je v publikaci Revendy (2012, s. 87) myšlen zápis peněz na bezhotovostních bankovních účtech.

ad 3) Banky svou činností zajišťují důležitou podmínku pro fungování tržní ekonomiky – realizaci plateb. (Černohorský a Teplý, 2011, s. 199)

ad 4) V publikaci Revendy (2012, s. 87) je tato funkce banky vyčleněna samostatně. Na druhou stranu, v publikaci Černohorského a Teplého (2011, s. 199) je tato funkce banky spjata s emisí bezhotovostních peněz, protože banka v rámci emitování bezhotovostních peněz uskutečňuje právě tyto investice na finančním trhu.

2.2 Rozvaha obchodní banky

Řízení aktiv a pasiv je nejdůležitější činností managementu banky. „*Riadenie aktív a pasív komerčnej banky znamená riadenie neustále sa meniaceho toku peňažných zdrojov s cieľom maximalizovať zisk a minimalizovať riziko. Manažment aktív a pasív banky musí*

byť taký, aby v banke bol vždy dostatok zdrojov na krytie všetkých výberov. Banka musí byť predovšetkým likvidná.“ (Belás, 2010, s. 94)

Rozvaha obchodní banky je tvořena primárně aktivy a pasivy. Výše aktiv a pasiv banky se musí vždy rovnat (Kalabis, 2012, s. 13). S předchozím tvrzením souhlasí i Král (2009, s. 88-89), který ve své publikaci dodává, že tato aktiva a pasiva obchodních bank jsou každodenně sladována.

Dále Král (2009, s. 88) píše, že toto sladování aktiv a pasiv je pro každou banku velmi důležité, protože vyrovnává jejich vzniklou nevyrovnanost. Tu způsobuje banka svou podnikatelskou činností a z ní plynou nerovnoměrné finanční toky.

Belás (2010, s. 26) ve své publikaci popisuje bilanci obchodní banky jako atypickou a výrazně asymetrickou ve srovnání s klasickými bilancemi nefinančních podniků. Poté uvádí, že je nezbytné tuto asymetrii bilance sledovat a analyzovat, protože pokud by se tato asymetrie stala nekontrolovatelnou, mohlo by to způsobit výkyv celého finančního systému.

2.2.1 Aktiva

Aktiva vykazují investiční činnost banky; jakým způsobem banka investuje svá pasiva (především cizí zdroje).

V publikaci Beláse (2010, s. 96) jsou tato aktiva rozdělena jako výnosová a nevýnosová. Mezi nevýnosová aktiva řadí tento autor především oběživo (pokladní hotovost) a hmotný a nehmotný investiční majetek banky. Banky mají tendenci u nevýnosových aktiv držet jejich minima, která jsou nezbytná k zajištění plynulého fungování banky. Na druhou stranu, mezi výnosová aktiva banky řadí úvěry a nakoupené cenné papíry.

Aktiva jsou tvořena těmito základními položkami:

- úvěry,
- pokladní hotovost,
- vklady u jiných peněžních ústavů,
- nakoupenými cennými papíry,
- pozemky, budovami, zařízeními a ostatním majetkem obchodní banky.

(Kalabis, 2012, s. 14)

2.2.2 Pasiva

Král (2009, s. 88) popisuje pasiva banky jako její peněžní zdroje, které jsou pro ni zároveň i kapitálem. Tento získaný kapitál banka používá pro své další podnikání a dále jej investuje. Obdobně tuto stranu rozvahy obchodní banky popisuje i Belás (2010, s. 97), který píše, že stranu pasiv tvoří především cizí zdroje a vlastní kapitál.

Pasivní stranu rozvahy obchodní banky lze tedy rozdělit na:

- vlastní zdroje (tyto zdroje tvoří akciový kapitál banky, rezervní fondy, další fondy a nerozdělený zisk z minulých let),
- cizí zdroje (v publikaci Duignana (2013, s. 20) se uvádí, že tyto vklady bance poskytují především domácnosti, firmy, korporátní podniky, ostatní banky a určitou část může poskytovat i stát).

(Kalabis, 2012, s. 13)

Přesněji jsou jednotlivé položky účetní rozvahy rozděleny v tabulce 4 níže.

Tab. 4. Vzorová rozvaha obchodní banky

(vlastní zpracování dle Černohorského a Teplého, 2011, s. 211)

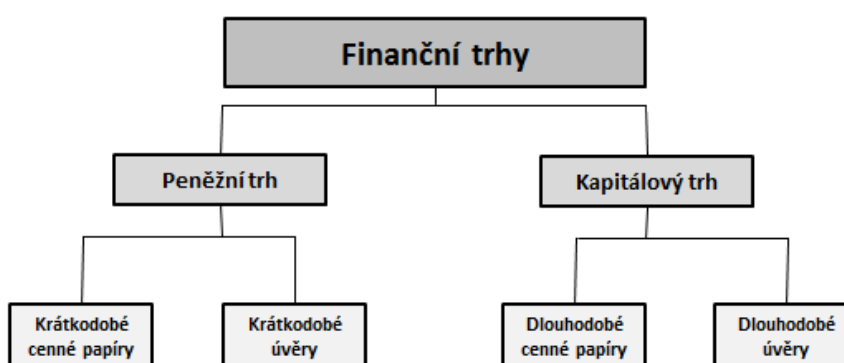
ROZVAHA	
AKTIVA	PASIVA
Pokladní hotovost	Přijaté vklady a úvěry
Poskytnuté úvěry a vklady	<i>Vklady a úvěry přijaté od centrálních bank</i>
<i>Vklady a úvěry u centrálních bank</i>	<i>Vklady a úvěry přijaté od jiných úvěrových institucí</i>
<i>Vklady a úvěry u jiných úvěrových institucí</i>	<i>Vklady a úvěry přijaté od klientů</i>
<i>Úvěry a ostatní pohledávky za klienty</i>	Emitované neobchodovatelné dluhové cenné papíry
Neobchodovatelné dluhové cenné papíry v držení banky	Emitované ostatní dluhové cenné papíry
Ostatní dluhové cenné papíry v držení banky	Kapitál a rezervy
Podílové listy a akcie fondů peněžního trhu	<i>Opravné položky</i>
Ostatní akcie a majetkové účasti v držení banky	<i>Základní kapitál</i>
Stálá aktiva	<i>Zisk/ztráta minulého období</i>
Ostatní aktiva bilanční	<i>Zisk/ztráta běžného období</i>
<i>Kladná reálná hodnota derivátů</i>	Ostatní pasiva bilanční
	<i>Záporná reálná hodnota derivátů</i>

3 OBCHODNÍ BANKA A JEJÍ OBCHODY NA FINANČNÍM TRHU

Základní prvky finančního systému dle Poloučka (2006, s. 1) tvoří finanční dokumenty, finanční trhy a finanční instituce. V další své publikaci Polouček (2009, s. 2) navazuje: „*Finančními trhy rozumíme místa, kde dochází k nákupu a prodeji finančních dokumentů. Finanční trh je naprosto neoddělitelný od mechanismu, jehož prostřednictvím k výměně finančních dokumentů dochází.*“

V publikaci Revendy (2012, s. 69) je tento koloběh finančních prostředků vysvětlen tím, že na jedné straně se nacházejí subjekty, které mají deficit finančních prostředků. Tyto subjekty mají zájem o finanční prostředky přebytkových subjektů na finančním trhu. Dále uvádí, že: „*Finanční trhy zajišťují likviditu, což znamená, že jak deficitní, tak přebytkové subjekty mohou rychle a za nízkých nákladů měnit své portfolio před okamžikem splatnosti finančních instrumentů.*“ (Revenda, 2012, s. 69)

Valach (1999, s. 37) poté navazuje rozdělením tohoto trhu na peněžní a kapitálový (obr. 2). Peněžní trh popisuje jako trh, kde se obchoduje s krátkodobými finančními instrumenty (se splatností do jednoho roku). Oproti tomu jsou poté v této publikaci uváděny kapitálové trhy, kde se obchoduje s dlouhodobými finančními instrumenty (tj. se splatností jednoho roku a výše). Toto rozdělení je hojně využíváno a ve svých publikacích jej uvádí i Polouček (2009, s. 209).

Obr. 2. Rozdělení finančního trhu

(vlastní zpracování dle Poloučka, 2009, s. 209)

3.1 Pasivní obchody banky

V publikaci Králě (2009, s. 129) jsou tyto obchody popsány následovně: „*Pasivní obchody bank jsou ty obchody, které se v bankovní rozvaze projevují na straně pasiv ve formě cizích zdrojů.*“ Cizí zdroje dále dělí na primární a sekundární:

- **primární cizí zdroje:** tyto zdroje banka získává přímo od obyvatelstva, podnikatelů, samosprávních celků a jejich podniků, od státu a od jiných organizací; tyto zdroje jsou pro banku velmi důležité, protože od výše primárních vkladů se odvíjí výše primárních rezerv, které musí banka držet u ČNB,
- **sekundární cizí zdroje:** představují zdroje, které banka získala od jiného peněžního ústavu, který je předtím nakoupil od primárních klientů. (Král, 2009, s. 129)

3.1.1 Pojištění vkladů obchodní banky

V rámci tržní ekonomiky může dojít k mezní situaci, kdy bankovní instituce zkrachuje. Jako preventivní opatření, které má zabránit těmto nečekaným a mimořádným situacím, slouží Fond pojištění vkladů. Tento fond má 2 základní funkce:

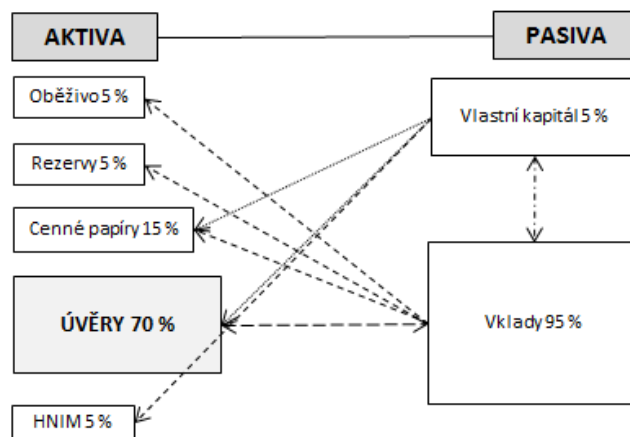
- preventivní pro banky (předchází situaci, která se nazývá „*run na banku*“ neboli panický výběr vkladů veřejností),
- sanační (pro vkladatele).

(ČNB, © 2003-2013)

3.2 Aktivní obchody banky

Belás (2010, s. 248) tuto činnost definuje: „*Aktivné obchody komerčnej banky sú peňažné operácie, prostredníctvom ktorých banka získava výnosy, resp. vytvára predpoklady pre jej bezporuchové fungovanie. Tieto obchody sú v bilancii banky zachytené na strane aktív a preto sa nazývajú aktívne obchody.*“

Obdobné jsou i informace v publikaci Revendy (2012, s. 97). Aktivní obchody se objeví na straně aktiv v rozvaze banky. V těchto obchodech daná banka vystupuje jako věřitel a tím pádem jí vznikají pohledávky.

Obr. 3. Základní vztahy v bilanci obchodní banky

(převzato z publikace Beláse, 2010, s. 249)

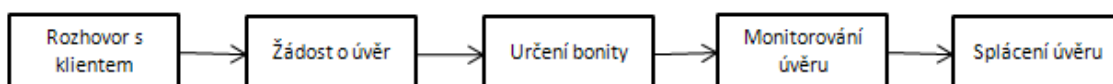
Tento poznatek ve své publikaci poté uvádí i Belás (2010, s. 249), který jako nejdůležitější a nejvýznamnější složkou těchto aktivních operací na finančním trhu označil právě úvěry. Ve své publikaci také vytvořil schéma, kde jsou znázorněny aktivní a pasivní obchody banky. Jsou zde základní položky rozvahy a k těm je přiřazena procentuální hodnota, kterou se podílí na celkových aktivech nebo pasivech (obr. 3).

4 ÚVĚROVÁ ČINNOST OBCHODNÍ BANKY

V publikaci Kalabise (2012, s. 103) se uvádí, že úvěrové obchody tvoří nejvýznamnější část bankovních aktivních obchodů. Polouček (2006, s. 367) dodává, že poskytování úvěrů je jednou ze základních činností obchodních bank, která jim zajišťuje rozhodující část aktiv. Tyto obchody jsou důležité i pro klienty bank, protože jim umožňují získat chybějící finanční prostředky. (Černohorský a Teplý, 2011, s. 229)

4.1 Úvěrový proces

Černohorský a Teplý (2011, s. 157) rozdělili úvěrový proces do několika fází (obr. 4):

Obr. 4. Schéma úvěrového procesu

(převzato z publikace Černohorského a Teplého, 2011, s. 157)

Jednotlivé kroky popisují následovně: „V prvotní fázi rozhovoru s klientem je důležité zjištění požadavků klienta, jeho podnikatelského záměru a vyžádání podkladů.“

(Černohorský a Teplý, 2011, s. 157)

V tomto kroku si banka vyžádá od potencionálního klienta co nejvíce informací a podkladů, aby mohla objektivně a kvalitně posoudit žádost konkrétního klienta. Výčet jednotlivých dokumentů, který je ve většině případů potřeba doložit k žádosti o úvěr pro osobu podnikající či právnickou osobu, ve své publikaci podrobně vypisuje Kalabis (2012, s. 120):

- podnikatelský plán,
- daňová přiznání,
- účetní výkazy (rozhova, výsledovka, cash flow) za několik let,
- informace o předmětu podnikání,
- základní informace o společnosti,
- finanční plán na dobu angažovanosti,

- potvrzení nebo čestné prohlášení, že klient nemá žádné závazky vůči finančnímu úřadu a České správě sociálního zabezpečení,
- prohlášení o vzájemných vazbách k jiným podnikům, především k mateřským nebo dceřiným společnostem,
- materiály týkající se navrhovaného zajištění.

4.1.1 Bonita klienta

Černohorský a Teplý (2011, s. 158) uvádějí, že bonita klienta je velmi důležitá pro minimalizaci úvěrového rizika a proto banky provádějí úvěrové analýzy. „*Úvěrová analýza patří k základním faktorům, které determinují kvalitu úvěrového portfolia banky. Jejím primárním cílem je komplexně posoudit schopnost klienta v budoucnu splácet poskytnutý úvěr či plnit jiné sjednané závazky vůči bance.*“ (Černohorský a Teplý, 2011, s. 158)

4.1.1.1 Úvěrové riziko

Každá banka, která vykonává úvěrovou činnost, podstupuje úvěrové riziko. Toto riziko souvisí s poskytnutím úvěrového produktu klientovi či obchodnímu partnerovi banky, který se může dostat do platební neschopnosti, případně do platební nevěle dlužníka. Banky se proti tomuto riziku brání různými nástroji: prověření bonity potencionálního klienta nebo zajišťovacími instrumenty. (Revenda, 2012, s. 95-96)

Belás (2010, s. 153) úvěrové riziko charakterizuje jako selhání ze strany dlužníka, který nedokáže dostát svým závazkům, které si smluvně dohodnul s věřitelem. V pozici věřitele se pro tuto situaci nachází právě obchodní banka.

4.1.1.2 Cs of Credit

K sestavování úvěrové analýzy se vychází z tzv. „*Cs of Credit*“². Banka zkoumá 5 oblastí, které jsou důležité při úvěrovém procesu. Na základě výsledků této metody se banka rozhodne, zda potencionálnímu klientovi poskytne úvěr či nikoliv.

²**Cs of Credit:** tento postup je založen na metodě, která čítá „5 C“ oblastí (z angličtiny): Character, Capacity, Capital, Conditions, Collateral.

Mezi 5 hodnocených okruhů uváděných v publikaci Černohorského a Teplého (2012, s. 159) patří:

- **charakter:** věrohodnost klienta a jeho vůle splácet,
- **kapacita:** budoucí vývoj cash flow – dostatečné zdroje ke splácení,
- **kapitál:** hodnocení celkové majetkové a finanční situace,
- **podmínky:** zkoumání ekonomické situace odvětví, které je předmětem podnikání klienta,
- **zajištění:** krytí poskytnutého úvěru.

V publikaci Beláse (2010, s. 263) najdeme při sestavování úvěrové analýzy ještě jednu oblast, která je předmětem zkoumání. Úvěrovou analýzu definuje jako 6 „C“. Přidává zde oblast „Can we?“, která analyzuje, zda poskytnutí daného úvěru není v rozporu s interními směrnici a úvěrovou politikou banky. Dále tento úvěr musí být v rámci finančních možností banky a musí být poskytnut pouze pro financování legální činnosti.

Posledními fázemi úvěrového procesu je monitoring úvěru a splácení úvěru. Monitoring a kontrola daného dlužníka spočívá především ve sledování jeho hospodaření. Tyto kontroly probíhají zpravidla 2-3krát ročně během úvěrového vztahu. Tyto kontroly bankovním institucím nařizuje ze zákona Česká národní banka.

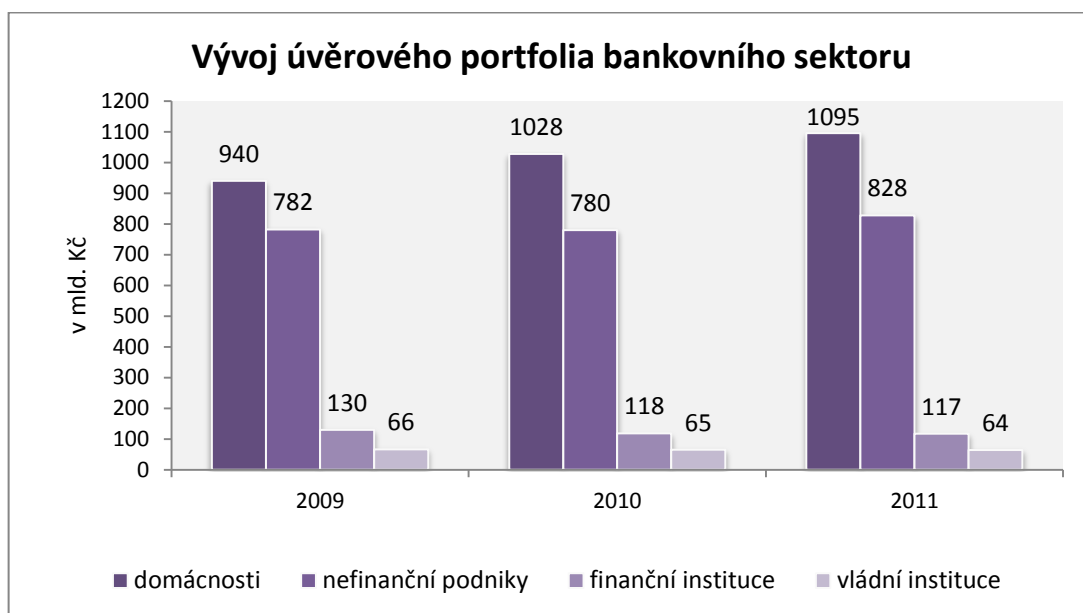
Banka svou kontrolu dle publikace Král'e (2009, s. 198) zaměřuje především na následující oblasti:

- použití úvěru ke sjednanému účelu,
- monitoring hospodářské a finanční situace dlužníka,
- výši a kvalitu poskytovaných záruk za úvěr.

Problematice splácení úvěru je věnována kapitola 7.

5 BANKOVNÍ ÚVĚŘ

Kalabis (2012, s. 103) ve své publikaci uvádí definici: „Úvěř je možné definovat jako časově omezené, úplatné zapůjčení peněz k volnému nebo smluvně vázanému použití.“ Velmi podobně úvěř definuje i Půlpánová (2007, s. 279). Dle této autorky je úvěř jako vztah, který vzniká mezi zúčastněnými subjekty v procesu návratného a časově omezeného přesunu peněžních prostředků.

Graf 1 Vývoj úvěřového portfolia bankovního sektoru v letech 2009-2011

*(vlastní zpracování dle statistik ze Zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem,
ČNB, 2011)*

5.1 Základní charakteristika bankovních úvěřů

Belás (2010, s. 250) ve své publikaci obecně popsal charakteristiku úvěřu v několika bodech:

- bankovní úvěř přeměňují nevyužitá peníze (úspory) na aktivní peníze, tento proces napomáhá k růstu ekonomiky,
- jak již bylo uvedeno výše, bankovní úvěř tvoří podstatnou část bankovních aktiv,
- bankovní úvěř mají oproti ostatním výnosovým aktivům banky vysokou rizikovost,

- jsou velmi málo likvidní, protože ve většině případů jsou tato aktiva banky vázána na delší časový horizont,
- vyznačují se vysokou výnosností ve formě úroků,
- maximální možná výška poskytnutých úvěrů se odvíjí od kapitálu bankovní instituce.

5.1.1 Členění bankovních úvěrů

Jako nejfrekventovanější rozdělení úvěrů se v publikacích (Belás, 2010, s. 256; Radová, Dvořák a Málek, 2010, s. 128) uvádí rozdělení dle doby splatnosti:

- krátkodobé úvěry (do 1 roku),
- střednědobé úvěry (1-4 roky),
- dlouhodobé úvěry (4 roky a více).

5.1.1.1 Krátkodobý bankovní úvěr

- **Kontokorentní úvěr:** podstata kontokorentního úvěru spočívá v tom, že banka svému klientovi poskytne úvěrový rámec k běžnému účtu na velmi krátkou dobu (zpravidla 1 rok). Výše částky úvěrového rámce je předem smluvně stanovena. Úvěrový rámec je Revendou (2012, s. 99) popisován jako maximální výše čerpaného úvěru. Výši tohoto úvěru může klient čerpat libovolně, dle své vlastní potřeby.
- **Směnečný (diskontní) úvěr:** základním právním předpokladem pro tento úvěr je nutnost existence směnky. (Kráľ, 2009, s. 165)
- **Eskontní úvěr:** tento druh úvěru je opět vázán na existenci směnky. „*Směnečný eskontní úvěr je v podstatě odkoupení směnky – eskont – před její splatností od posledního majitele bankou, přičemž banka poskytuje prodávajícímu za prodanou směnku hotovost.*“ (Kráľ, 2009, s. 165)
- Úvěry, využívané při zahraničních obchodních a platebních operacích: **negociační a ramboursní úvěr.** (Kráľ, 2009, s. 167, 170)

- Úvěry, kdy banka poskytuje své jméno a důvěryhodnost místo finančních prostředků: **ručitelský úvěr a akceptační úvěr**. (Krář, 2009, s. 169, 171)
- **Spotřební úvěr:** „*Je úvěrem, který banky poskytují fyzickým osobám na krátkodobou resp. střednědobou lhůtu zpravidla na spotřební účel za pevnou měsíční srážku z jejich platu, mzdy nebo jiného pravidelného příjmu.*“ (Krář, 2009, s. 176)

5.1.1.2 Dlouhodobý bankovní úvěr

Jedná se o nejčastější typ úvěru. Tento úvěr je bankovními institucemi poskytován domácnostem a podnikům, proto se v bankovní praxi nazývá buď spotřební (domácnosti) nebo podnikatelský (firmy, OSVČ). Nejvyužívanějším typem tohoto úvěru je úvěr účelový, který je zpravidla zajištěný. (Belás, 2010, s. 260)

Nejfrekventovanější typ úvěru je v odborných publikacích pojmenován jako **dlužní úpis**, případně **úvěrový úpis** (Belás, 2010, s. 258; Krář, 2009, s. 178). „*Banky ho poskytují na základě vystavení listiny ve formě úvěrové smlouvy, ve které se zavazují poskytnout klientu stanovenou částku úvěru, na stanovený čas, za stanovenou úrokovou sazbu, na stanovený účel a klient se zavazuje takto poskytnutý úvěr ve stanovených termínech splácet.*“ (Krář, 2009, s. 178)

Úvěrový úpis podle Beláse (2010, s. 259) charakterizují tyto vlastnosti: je poskytován na základě úvěrové smlouvy uzavřené s obchodní bankou, finanční prostředky jsou v rámci tohoto úvěru poskytovány pro delší časový horizont, jedná se zpravidla o větší objem finančních prostředků a dlužník vystaví bance neobchodovatelný úpis.

Dále do dlouhodobých úvěrů můžeme zařadit následující produkty: **emisní úvěr a hypoteční úvěr**. (Krář, 2009, s. 181, 187)

Střednědobé úvěry tvoří přechod mezi krátkodobými a dlouhodobými úvěry. Proto do této kategorie nejčastěji spadají např. spotřebitelské úvěry, které banka poskytne na dobu delší než jeden rok. (Krář, 2009, s. 176)

6 ÚROKOVÁ SAZBA

Úroková sazba je v publikaci Beláse (2010, s. 77) definována jako výška úroku, kterou lze stanovit jako určité procento z jistiny. Přesněji lze o úrokové sazbě říct: „*Úroková sadzba je úroková miera pre konkrétny bankový obchod. Úroková sadzba môže byť fixná (pevná počas celej doby trvania obchodného vzťahu) alebo variabilná (môže sa meniť počas trvania obchodného vzťahu podľa vopred dohodnutých pravidiel).*“ (Belás, 2010, s. 79)

6.1 Dělení úrokových sazeb

Polouček (2009, s. 129) rozděluje úrokovou sazbu úvěru na dvě části. První část úrokové sazby tvoří její základní složku a ve druhé je zahrnuta marže. Dále upozorňuje na její výši, která se velmi výrazně mění, a to v závislosti na riziku a termínu splatnosti úvěru. Poté upozorňuje na řadu proměnlivých faktorů, které jsou u jednotlivých klientů hodnoceny individuálně (např.: velikost společnosti, přehled o hospodaření, loajalita a solventnost klienta).

Úrokové sazby lze podrobněji rozdělit dle publikace Černohorského a Teplého (2011, s. 107) do 4 kategorií:

- 1) úrokové sazby vyhlášené centrální bankou,
- 2) úrokové sazby mezibankovního trhu,
- 3) základní sazba každé banky,
- 4) úrokové sazby příslušných bank pro jednotlivé produkty (klientské úrokové sazby).

ad 1) Centrální banka používá 3 různé úrokové sazby: repo sazbu, diskontní a lombardní úrokovou sazbu. (Černohorský a Teplý, 2011, s. 107)

Repo sazba je: „*Úroková sazba, za kterou odkupuje centrální banka od komerčních bank jimi eskontované směnky (reeskont).*“ (business.center.cz, © 1998-2013)

Diskontní úroková sazba je sazba, za kterou si obchodní banky mohou u ČNB uložit svou přebytečnou likviditu. Toto uložení je bez zajištění a daná banka musí zažádat o uložení přebytečné likvidity nejpozději 15 minut před uzávěrkou účetního dne. Minimální objem likvidních prostředků je 10 mil. Kč. Diskontní úroková sazba představuje dolní mez krátkodobých úrokových sazeb. (ČNB, © 2003-2013)

Lombardní úroková sazba dle podmínek ČNB dává možnost obchodním bankám vypůjčit si přes noc chybějící likviditu. Tyto banky musejí mít pro tuto operaci uzavřenou repo smlouvu. Žádost o zapůjčení likvidity musí daná banka podat nejpozději 25 minut před uzávěrkou účetního dne a minimální objem transakce je 10 mil. Kč. Lombardní úroková sazba představuje horní mez krátkodobých úrokových sazeb. (ČNB, © 2003-2013)

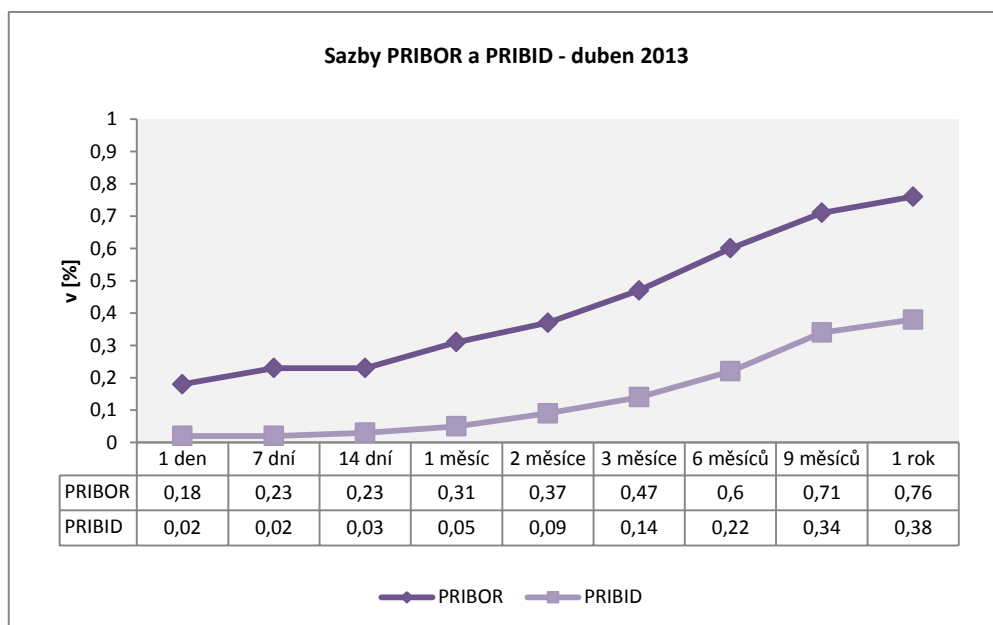
*Tab. 5. Základní sazby České národní banky
(převzato z údajů ČNB)*

Základní sazby ČNB	
2T repo sazba	0,05%
Diskontní sazba	0,05%
Lombardní sazba	0,25%

ad 2) Dle publikace Černohorského a Teplého (2011, s. 107) jsou úrokové sazby mezibankovního trhu: „*Úrokové sazby, za které si mezi sebou navzájem obchodují ostatní banky (půjčují si a ukládají volnou likviditu) kromě banky centrální.*“

Dále je v této publikaci uvedeno, že k tomuto obchodování banky mezi sebou kotují dvě sazby (Černohorský a Teplý, 2011, s. 107):

- sazba „*bid*“ (za tuto sazbu banky přijímají vklady od ostatních bank),
- sazba „*offer*“ (sazba, za kterou banky nabízí své vklady).

Graf 2 Sazby PRIBOR³ a PRIBID⁴, duben 2013

(vlastní zpracování dle statistik ČNB)

ad 3) Referenční úrokové sazby si vytváří každá banka na českém trhu samostatně na základě mezibankovních úrokových sazeb. Jak uvádějí autoři Černohorský a Teplý (2011, s. 108) záleží na bance, jestli bude referenční úrokové sazby publikovat či nikoliv.

ad 4) Existuje široká škála klientských úrokových sazeb, které banka vytváří. Obecně je lze rozdělit na vkladové a úvěrové. (Černohorský a Teplý, 2011, s. 108)

³**PRIBOR:** „Průměrná úroková sazba, za kterou si banky mohou ukládat peníze u jiné banky v České republice.“ (Černohorský a Teplý, 2011, s. 107)

⁴**PRIBID:** „Průměrná úroková sazba, za kterou si banky mohou půjčovat od jiné banky v ČR.“ (Černohorský a Teplý, 2011, s. 107)

7 SPLÁCENÍ ÚVĚRU

Splácení úvěru je někdy nazýváno jako umořování a probíhá pomocí umořovacího plánu.

Na druhou stranu, pro umořovací plán se v literatuře vyskytuje i název splátkový kalendář.

(Šoba, Širůček a Ptáček, 2013, s. 121)

7.1 Umořovací plán

Umořovací plány vystavují banky pro své klienty. Radová, Dvořák a Málek (2010, s. 128) popisují umořovací plán jako přehled výše splátek včetně úroků, které jsou rozloženy dle časového hlediska.

Funkce umořovacího plánu (Radová, Dvořák a Málek, 2010, s. 128):

- slouží k výpočtu jednotlivých plateb, kterými jsou úrok, úmor a anuita,
- podává klientovi přehled o těchto platbách,
- je vodítkem pro správné zaúčtování úmoru a úroku,
- lze z něj zjistit nesplacenou část úvěru.

Autoři Radová, Dvořák a Málek (2010, s. 128) ve své publikaci o umořovacím plánu dále uvádějí, že se může lišit způsobem úročení a také obdobím splátek. Umořovací plán obvykle obsahuje informace o výši anuity, úroku a úmoru a také o zůstatku nesplacené části úvěru (tab. 6).

Tab. 6. Vzor umořovacího plánu s konstantní anuitou

(převzato z publikace Radové, Dvořáka a Mála, 2010, s. 132)

období	anuita	úrok	úmor	zůstatek úvěru
0				$a \cdot a^n$
1	a	$a \cdot (1-v^n)$	$a \cdot v^n$	$a \cdot a_{n-1}^i$
2	a	$a \cdot (1-v^{n-1})$	$a \cdot v^{n-1}$	$a \cdot a_{n-2}^i$
r	a	$a \cdot (1-v^{n-(r-1)})$	$a \cdot v^{n-(r-1)}$	$a \cdot a_{n-r}^i$
$r+1$	a	$a \cdot (1-v^{n-r})$	$a \cdot v^{n-r}$	$a \cdot a_{n-(n-1)}^i$
$n-1$	a	$a \cdot (1-v^2)$	$a \cdot v^2$	$a \cdot a_1^i$
n	a	$a \cdot (1-v^n)$	$a \cdot v$	-
	$n \cdot a$	$n \cdot a - a \cdot a_n^i$	$a \cdot a_n^i = D_0$	

a ... výše splátky (anuity),

a_n^i ... zásobitel polhůtní,

n ... počet úrokových období,

r ... úroková sazba,

v ... diskontní faktor.

Jistina je celková suma peněžních zdrojů, kterou si daný klient zapůjčil u bankovní instituce.

Anuita neboli splátka je pevná částka, kterou dlužník splácí věřiteli v pravidelném a dohodnutém intervalu.

Úrok je první částí celkové splátky. Pro proces umořování je vždy vypočítáván pouze z nesplacené částky úvěru. (Šoba, Širůček a Ptáček, 2013, s. 121)

Úmor představuje druhou část celkové splátky, která postupně splácí celou vypůjčenou sumu finančních prostředků. Jak se uvádí v publikaci Šoby, Širůčka a Ptáčka (2013, s. 121), úmor umořuje jistinu. Celkový součet úmorů tedy udává celkovou částku, kterou si daný klient banky vypůjčil.

$$\textit{splátka} = \textit{úmor} + \textit{úrok}$$

*Obr. 5. Základní vztah mezi pojmy úrok, úmor a splátka
(převzato z publikace Šoby, Širůčka a Ptáčka, 2013, s. 121)*

7.2 Způsoby umořování

V publikaci Radové, Dvořáka a Málka (2010, s. 127) je umořování úvěru rozděleno do 3 kategorií:

- 1) Úvěr je splatný najednou včetně úroků za určitou dobu.
- 2) Úvěr je sjednán na dobu neurčitou.
- 3) Umořování úvěru probíhá v pravidelných platbách.

ad 1) Radová, Dvořák a Málek (2010, s. 127) ve své publikaci uvádí: „*Tento problém se splacením úvěru jednorázově včetně úroků je problémem výpočtu splatné částky (budoucí hodnoty) z poskytnuté částky (současné hodnoty na základě dohodnuté úrokové sazby a doby splatnosti.*“

Poté dodávají, že tento způsob splácení úvěru se používá obvykle při krátké době splatnosti.

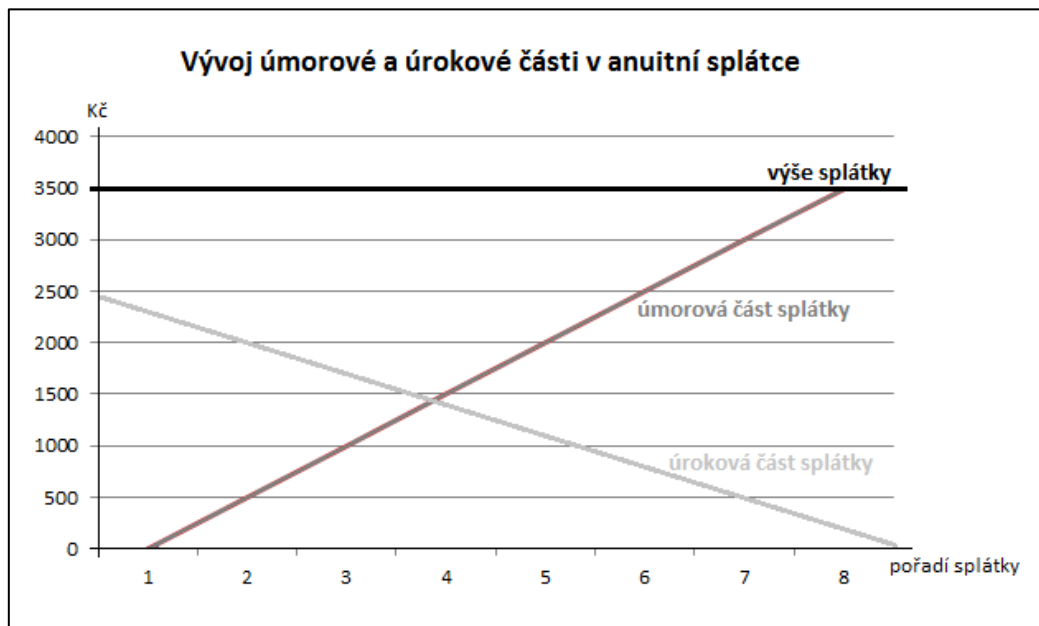
ad 2) Splácení úvěru, který je sjednán na dobu neurčitou, spočívá v tom, že je umořen najednou po výpovědi (při zachování výpovědní lhůty). Úroky ze zapůjčené částky jsou ale spláceny ve lhůtách jejich splatnosti. Tuto metodu Radová, Dvořák a Málek (2010, s. 127) shrnují následovně: „*Splácení úroků je v pravidelných intervalech z celkové zapůjčené částky, přičemž zapůjčená částka je splacena na závěr.*“

ad 3) V tomto případě umořování úvěru probíhá od samotného začátku pravidelnými platbami. Právě tento druh splácení je využíván pro střednědobé a dlouhodobé úvěry. Existuje několik variant těchto plateb (Radová, Dvořák a Málek, 2010, s. 127-128):

- konstantní anuita (platby jsou stále stejné),
- konstantní úmor (částka, která snižuje úvěr, je po celou dobu ve stejné výši),
- rostoucí anuita (splátka roste s dobou splatnosti úvěru).

7.2.1 Umořování konstantní anuitou

V bankovní praxi se nejčastěji setkáváme s umořováním konstantní anuitou. Princip tohoto umořování spočívá v tom, že v průběhu splácení úvěru dochází k navyšování úmorové části s každou další splátkou a zároveň s přibývajícimi splátkami klesá úroková část. Tento proces je znázorněn v grafu 3 níže. (Šoba, Širůček a Ptáček, 2013, s. 122)

Graf 3 Vývoj úmorové a úrokové části v anuitní splátce při umořování
(zpracováno dle publikace Šoby, Širůčka a Ptáčka, 2013, s. 123)

Výpočet konstantní anuity pro tento typ umořování je dán vzorcem:

$$a = D \cdot \frac{r}{1 - v^n} \quad (7.1)$$

a ... výše splátky (anuity),

D ... výše poskytnutého úvěru,

n ... počet úrokových období,

r ... úroková sazba,

v ... diskontní faktor $\left(\frac{1}{1+r}\right)$.

8 PODNIKATELSKÝ PROJEKT

Jak bylo uvedeno výše, banku při posuzování žádosti o podnikatelský úvěr zajímá také podnikatelský plán neboli projekt daného uchazeče. V této kapitole mé bakalářské práce se více zaměřím na charakteristiku pojmů, které se objevují v souvislosti s podnikáním a podnikatelským plánem.

8.1 Podnikatel, podnikání a podnik

Podnikatel, podnikání a podnik tvoří mezi sebou vzájemnou spojitost, tyto pojmy se úzce prolínají a navazují na sebe:

Podnikatel: „*Je člověk, který je nositelem a tvůrcem inovací, změn, velmi silně motivovaný k využívání podnikového, lidského i technického potenciálu. Podstatným rysem jeho osobnosti jsou tyto vlastnosti: tvořivost, schopnost přicházet s novými myšlenkami, využívat příležitosti nebo je dokonce vytvářet.*“ (Synek, 2010, s. 4)

Podnikání je podle Synka (2010, s. 3) popsáno několika body. Uvádí, že základním motivem podnikání je snaha o zhodnocení vložených prostředků, poté je to potřeba a snaha uspokojit koncového zákazníka. Provozování této činnosti je svázáno s určitým rizikem, které se podnikatel snaží minimalizovat pomocí predikcí a volbou správných strategií.

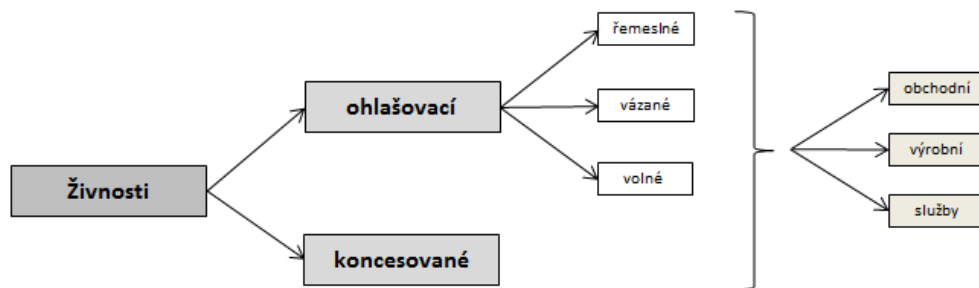
Podnik je institucí, kterou podnikatel využívá pro výkon své podnikatelské činnosti.

8.1.1 Právní formy podnikání

V České republice jsou dvě základní právní formy podnikání. První forma podnikání je tvořena fyzickou osobou, která podniká na základě živnostenského nebo jiného zvláštního oprávnění. Druhá právní forma funguje v podobě právnické osoby. Právnická osoba poté volí specifickou formu organizace (např.: dle velikosti základního kapitálu).

- **Živnost:** je obrazem podnikání jednotlivce, který tuto firmu nejen vlastní, ale zároveň i podnikatelskou činnost vykonává. Jak uvádí Kislingerová (2010, s. 14) ve své publikaci, nejčastějším předmětem podnikání této právní formy jsou následující činnosti: výroba, prodej a poskytování služeb (obr. 6). Synek (2010, s. 76) doplňuje, že stát se živnostníkem je oprávněna pouze osoba, která splní určité podmínky vyplývající ze zákona.

V publikaci Čižinské a Mariniče (2011, s. 16) je dodatek, že živnostník za své závazky, které vznikají provozováním podnikatelské činnosti, ručí neomezeně a také tuto činnost provozuje pod svým jménem a příjmením.

Obr. 6. Klasifikace živností

(převzato z publikace Synka, 2010, s. 77)

- Další právní možnosti pro podnikání dle Kislingerové (2010, s. 14-16) jsou v podobě právnických osob, které jsou registrovány v obchodním rejstříku: veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným a akciová společnost.

8.2 Náležitosti podnikatelského projektu

V každém podnikatelském projektu by mělo být uvedeno několik základních údajů a informací o předmětu podnikání a o ekonomické a finanční situaci daného subjektu. Údaje poskytují obraz o plánech daného subjektu, jeho vizích do budoucnosti, predikci výsledků a naplňování vytyčených cílů. Tyto informace ve své publikaci výstižně shrnuje Synek (2010, s. 177), který podnikatelský plán formuluje pod souslovím „*jak prodat své podnikání*“.

Dále tento podnikatelský plán Synek (2010, s. 177-178) rozděluje do 5 oblastí:

- **základní údaje o podnikání** (název, historie podniku, vize a cíle, primární charakteristika poskytovaných produktů/služeb),
- **popis odvětví, konkurence** (zařazení podnikání dle legislativy, rozbor trhu a konkurence, porovnání vlastních a konkurenčních výrobků/služeb),
- **marketingový plán** (zahrnuje cenovou a prodejní politiku podnikatelského subjektu),
- **výzkum, vývoj, plány do budoucna** (dnešní trend je zaměřen především na inovace a nové technologie),
- **finanční plán** (slouží k objektivnímu hodnocení podnikatelské aktivity).

Výše uvedené rozdělení je rozepsáno do podrobných detailů; pokud se potencionální klient uchází o zapůjčení finančních prostředků, zpravidla stačí doložit jen několik nejdůležitějších dokumentů.

Pokud by bankovní instituce chtěla vidět další dokumenty související s podnikatelskou činností daného subjektu, vyžádá si je dodatečně (většinou se to stává v situacích, pokud je potenciální klient problémový, případně je nováčkem v oboru). Více informací o této problematice je uvedeno v praktické části mé bakalářské práce.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

9 PROFIL UCHAZEČE O BANKOVNÍ ÚVĚR

Pro svou bakalářskou práci jsem si vytvořila profil uchazeče o bankovní úvěr. Tento uchazeč dlouhodobě podniká ve svém oboru a rozhodl se pro své potřeby toto podnikání rozšířit o nákup nového automobilu. Abych zjistila, jaká je situace na finančním trhu při poskytování úvěrů, oslovila jsem 3 banky ve Zlínském kraji a poté porovнала jejich nabídky, abych našla nejvýhodnější řešení pro svého vyprofilovaného uchazeče o bankovní úvěr.

9.1 Základní údaje uchazeče

Prvotními údaji, pomocí kterých banka ohodnotí status klienta, jsou jeho osobní údaje. Bankovní instituce zpravidla zajímá rodinný stav potencionálního klienta, počet vyživovaných potomků, věk a také jeho nejvyšší dosažené vzdělání. Nakonec uchazeč přikládá ověřenou fotokopii občanského průkazu (cizí příslušník by doložil kopii cestovního pasu). Fotokopie občanského průkazu je ověřena daným pracovníkem bankovní instituce, dále je tato fotokopie pořízena se souhlasem klienta a slouží ke kontrole výše uvedených údajů (počet potomků, rodinný stav a věk uchazeče). K průkazu totožnosti bude banka poté vyžadovat ještě jeden doklad, kterým klient prokáže svou totožnost.

Profil klienta, kterého jsem si vytvořila pro svou bakalářskou práci, má tyto následující údaje:

- **vzdělání:** nejvyšší dosažené vzdělání tohoto uchazeče je úplné vysokoškolské vzdělání,
- **rodinný stav:** ženatý,
- **počet vyživovaných potomků:** potencionální klient má v tomto případě 2 děti, jedná se zpravidla o nejčastější počet uváděných potomků,
- **věk:** je to jeden z hlavních ukazatelů při žádosti potencionálního klienta o bankovní úvěr, každá banka má nastavenou maximální doporučenou věkovou hranici, do které zapůjčuje peněžní prostředky (obvykle je uváděna doporučená hranice dosažení věku 65 let),
- bankou **ověřená fotokopie dokladu totožnosti** klienta + **další doklad** pro jednoznačnou identifikaci totožnosti klienta, který je také ověřený.(více tab. 7)

Tab. 7. Základní údaje uchazeče o bankovní úvěr
(zpracování vlastní)

Profil žadatele o bankovní úvěr	
Základní údaje:	
Vzdělání:	vysokoškolské
Rodinný stav:	ženatý
Počet vyživovaných potomků:	2
Věk:	46
Fotokopie dokladu totožnosti	ověřená

9.2 Dokumenty monitorující předmět podnikání

V následující části dochází u uchazeče k předložení dokumentů, které monitorují předmět jeho podnikání. Jedná se o výběr dokumentů, které souvisejí s podnikatelským projektem tohoto modelového uchazeče o bankovní úvěr. (tab. 8)

- každou banku velmi zajímá **předmět podnikání** potencionálního klienta; na trhu se nacházejí i obory, které jsou pro banku příliš rizikové a do těchto oborů své peníze neinvestují:
 - „reputační“ riziko: existují určitá odvětví a v nich podnikající firmy, pro které i přes dobrou finanční a ekonomickou situaci bude velmi obtížné získat bankovní úvěr; jedná se obvykle o obory např.: výroba zbraní, herny; tyto podniky by totiž mohli uškodit na dobré pověsti bankovní instituce,
 - poté jsou to obory, které patří mezi vysoce rizikové a kam banka investuje své finanční prostředky jen při velmi dobrém hodnocení potencionálního klienta (např.: stavebnictví, provozování hotelových a restauračních zařízení).
- velký vliv na další posuzování žádosti o úvěr bude mít i **doba**, po kterou uchazeč podnikání ve svém oboru a také, jaká je jeho úspěšnost v tomto oboru,
- **potvrzení o bezdlužnosti vůči institucím FÚ a ČSSZ:** uchazeč o úvěr musí mít v pořádku všechny náležitosti, které jej zavazují k těmto institucím (těmito potvrzeními dokládá, že u jeho osoby neexistují žádné nedoplatky na dani a na poplatcích za sociální a zdravotní pojištění),

- **přiznání k dani z příjmu:** protože je profilový uchazeč fyzickou osobou podnikající, dokládá přiznání k DPFO (pokud by fungoval jako právnická osoba, přiloží přiznání k dani z příjmů PO); k dalšímu posouzení bude banku zajímat základ daně z příjmů; pro vyhodnocení této žádosti o úvěr banka zpravidla vyžaduje minimálně přiznání k dani z příjmu ze dvou minulých období, která po sobě následují; tyto dokumenty dodají bance přehled o ekonomické a finanční situaci tohoto potenciálního klienta,
- **výpis z veřejné části ŽR:** v tomto dokumentu najde banka veškerý seznam činností, které klient jako OSVČ provozuje, z tohoto dokumentu lze zjistit i předmět podnikání, případně dobu, po kterou toto podnikání probíhá; výpis ze ŽR dává oprávněnému zaměstnanci banky možno zjistit, jestli osoba daného uchazeče o bankovní úvěr nefiguruje ještě v nějakém dalším podnikání; jak je uvedeno v tabulce 8 níže, modelový klient pro mou bakalářskou práci provádí projektovou činnost, proto typ jeho živnosti bude živnost ohlašovací – vázaná, tato činnost je zároveň jeho jediným podnikáním.

Tab. 8. Seznam nezbytných dokumentů k žádosti o úvěr
(zpracování vlastní)

Profil žadatele o bankovní úvěr	
Předmět podnikání:	projektová činnost
Typ podnikání:	OSVČ
Počet let oboru podnikání:	19
Předložené dokumenty:	
Potvrzení o bezdlužnosti vůči České správě sociálního zabezpečení	
Potvrzení o neexistenci daňových nedoplatků (finanční úřad)	
Přiznání k dani z příjmu fyzické osoby (ověřená kopie)	2010: 411 100 Kč
	2011: 312 700 Kč
Výpis z veřejné části živnostenského rejstříku	

Těmito kroky je poté ukončena prvotní fáze úvěrového procesu (rozhovor s klientem). Tato prvotní fáze se dokumentuje obvykle jako „Záznam z jednání“ s klientem. Na základě zjištěných informací a po prozkoumání předložených dokumentů je klientovi vypracována prvotní (=indikativní) nabídka. Vytvořená nabídka není konečná a ani zavazující, má dát uchazeči jenom představu, na jakou finanční hranici pro úvěr dosáhne, jaká bude úroková

sazba tohoto úvěru a také období, po které bude tento úvěr umořovat. Indikativní nabídka je vypracována bankovními institucemi zdarma.

Dále tato nabídka obsahuje přesnou identifikaci úvěru (pro mou bakalářskou práci to bude úvěr účelový - investiční), poplatek za vyřízení a vedení úvěru a účet, který bude v rámci poskytnutí tohoto úvěru zřízen.

Pokud se tato nabídka ve většině bodů shoduje s představou klienta, tak banka, přesněji k tomu určený zaměstnanec banky (nejčastěji na pozici komerčního bankéře či poradce), vystaví s tímto uchazečem žádost o úvěr. V této žádosti jsou nejčastěji obsaženy stejné podmínky a informace jako v prvotní nabídce, pokud ji odsouhlasily obě strany. Žádost o úvěr podepsaná budoucím klientem banky je velmi důležitým dokumentem, umožňuje bankovním institucím nahlédnout do registrů.

V rámci fáze vystavování této žádosti o úvěr může komerční bankéř také absolvovat návštěvu provozovny, ve které provozuje uchazeč svoji podnikatelskou činnost. Z této prohlídky zaměstnanec banky vyhotovuje objektivní „Zprávu z dohlídky“, ve které popisuje a hodnotí skutečnosti jako: kde je umístěna provozovna tohoto uchazeče, jestli vybavení odpovídá předmětu podnikání, stav zásob, vliv na okolní prostředí a další.

Následně je celá dokumentace zkompletována a předána osobám nebo institucím oprávněným k posuzování těchto žádostí o úvěr. Pokud je odezva na žádost o úvěr kladně vyřízena, jsou vystaveny podklady ke konečné smlouvě pro poskytnutí úvěru.

V rámci tohoto vyhotovení smlouvy je často ustanovení o zajištění poskytovaného úvěru.

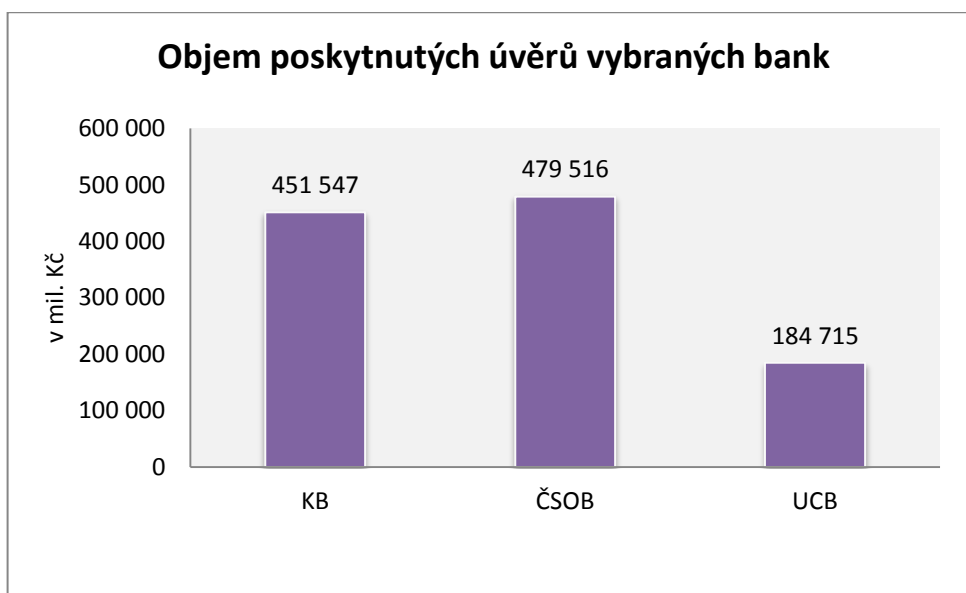
Podepsáním smlouvy a všech zbylých náležitostí ze strany klienta a odpovědné osoby bankovní instituce vzniká klientovi nárok na čerpání úvěru.

9.2.1 Porovnávání bankovní instituce

Pro svou bakalářskou práci jsem si vybrala 3 bankovní instituce ve Zlínském kraji. Budu srovnávat a vyhodnocovat nabídky těchto bank: UniCredit Bank Czech Republic, a.s., Komerční banky, a.s. a Československé obchodní banky, a.s.

Tyto banky působí již několik let v oblasti poskytování bankovních úvěrů podnikajícím subjektům. Každá banka má také svůj odlišný a individuální přístup v procesu úvěrování.

Procesy a z nich plynoucí nabídky pro modelového klienta popíšu níže ve své bakalářské práci.

Graf 4 Celkový objem poskytnutých úvěrů porovnávaných bank, rok 2012

(vlastní zpracování dle údajů z výročních zpráv bank)

V grafu 4 výše jsou znázorněny objemy poskytnutých úvěrů porovnávaných bankovních institucí. UniCredit Bank, a.s. má objem poskytnutých úvěrů v porovnání se dvěma dalšími bankovními institucemi téměř třetinový, ale i tak patří mezi přední poskytovatele tohoto produktu na bankovním trhu v České republice.

Československá obchodní banka, a.s. a Komerční banka, a.s. jsou na trhu velkými konkurenty a proto je objem poskytnutých úvěrů do značné míry vyrovnaný. Tyto dvě bankovní instituce jsou všeobecně také orientovány spíše na velké korporátní firmy, na druhou stranu, UniCredit Bank, a.s. se více specializuje na tzv.: „*small business*“; tedy na oblast, kde nejsou tak velké peněžní toky, ale o to více drobnějších podnikatelů.

Vzhledem k tomu, že modelový klient v mé bakalářské práci je drobný živnostník, bude velmi zajímavé porovnat nabídky těchto charakteristicky rozdílných bankovních institucí.

10 UNICREDIT BANK CZECH REPUBLIC, A.S.

Akciová společnost UniCredit Bank Czech Republic, a.s. patří pod evropskou bankovní skupinu UniCredit Group, která se specializuje na trhy především ve střední a východní Evropě. Tato bankovní instituce zahájila svoji činnost v České republice 5. listopadu 2007. Vznikla seskupením tehdejší HVB Bank a Živnostenské banky. (UniCredit Bank, © 2013)

UniCredit Bank, a.s. poskytuje své služby a poradenství jak privátní klientele, tak i firemním zákazníkům. Jak je uvedeno na internetových stránkách této instituce: „*Je jednou z nejsilnějších bank na trhu v oblasti projektového, strukturovaného a syndikovaného financování Corporate Finance.*“ (UniCredit Bank, © 2013)

10.1 Základní údaje o UniCredit Bank, a.s. na českém bankovním trhu

Zápis této akciové společnosti do obchodního rejstříku České republiky je registrován 1. ledna 1996. Výše základního kapitálu zapsaného v obchodním rejstříku: 8 749 716 000 Kč; základní kapitál je 100 % splacen. Obchodní firmou bankovní instituce UniCredit Bank Czech Republic, a.s. je rakouská instituce UniCredit Bank Austria AG.

(UniCredit Bank, © 2013)

Bankovní instituce vlastní pro své podnikání na českém bankovním trhu plnou bankovní licenci, proto může vykonávat všechny činnosti, které jsem uvedla v kapitole 1.2 výše.

10.1.1 Organizační struktura UniCredit Bank Czech Republic, a.s.

Generální ředitel UniCredit Bank Czech Republic, a.s. je Ing. Jiří Kunert. Organizační strukturu banky jako celku v České republice tvoří:

- 7 divizí,
- 28 úseků,
- 48 odborů,
- 90 oddělení centrály,
- 20 regionálních center firemní klientely,
- 96 poboček.

(UniCredit Bank, © 2013)

10.1.2 Bilance UniCredit Bank Czech Republic, a.s.

UniCredit Bank, a.s. dosáhla v minulém roce výše zisku po zdanění 3 157 mil. Kč. Banka zaznamenala oproti minulému období nárůst celkově o 1 146 mil. Kč. Tento výkyv v dosaženém zisku po zdanění byl v roce 2011 způsoben odpisem znehodnocených řeckých státních dluhopisů. Zjednodušená bilance aktiv a pasiv je znázorněna v tabulce 9 níže. Dle výroční zprávy za rok 2012 této instituce je nárůst bilanční sumy o 10,5 %.

(Výroční zpráva UniCredit Bank, a.s., 2012)

Tab. 9. Jednoduchá bilance aktiv a pasiv UniCredit Bank, a.s.

(převzato z Výroční zprávy UniCredit Bank, a.s., rok 2012)

Rozvaha k 31.12.2012 (v mil. Kč)

Pokladní hotovost a vklady u centrálních bank	6 130	CIZÍ ZDROJE	
Finanční investice určené k obchodování	7 684	Závazky vůči bankám	34 230
Pohledávky za bankami	32 173	Závazky vůči klientům	195 120
Pohledávky za klienty	184 715	Vydané dluhové cenné papíry	36 194
Finanční investice	80 120	Finanční závazky určené k obchodování	5 956
Hmotný majetek	1 085	Rezervy	1 027
Nehmotný majetek	2	Odložený daňový závazek	970
Odložená daňová pohledávka	385	Ostatní pasiva	6 475
Ostatní aktiva	6 597	Cizí zdroje celkem	279 972
Dlouhodobá aktiva určená k prodeji	18	VLASTNÍ KAPITÁL	
		Základní kapitál	8 750
		Emisní ážio	3 481
		Rezervní fondy	3 057
		Fondy z přecenění finančních nástrojů	4 178
		Nerozdělený zisk	19 471
		Vlastní kapitál celkem	38 937
Aktiva celkem	318 909	Cizí zdroje a vlastní kapitál celkem	318 909

Výši poskytnutých úvěrů klientům této bankovní instituce udává položka rozvahy, která je pojmenována Pohledávky za klienty. Celková výše poskytnutých úvěrů činí za rok 2012 184 715 mil. Kč. Tato částka udává tzv.: čisté pohledávky za klienty; celková suma úvěrů je již očištěna od nebonitních úvěrů a z nich plynoucích nesplacených úroků, poté je snížena o úvěry, které jsou po 90-denní splatnosti. (Výroční zpráva UniCredit Bank, a.s., 2012)

11 NABÍDKA ÚVĚRU MODELOVÉMU KLIENTOVI – UNICREDIT BANK, A.S.

První nabídku bankovního úvěru pro modelového uchazeče jsem obdržela od bankovní instituce UniCredit Bank, a.s. Velmi mne zajímalo, jak bude nabídka této banky vypadat, protože jsem se po prostudování materiálů dozvěděla, že retailová klientela, která podniká, je specialitou této banky. Profil mého modelového klienta se řadí podle vnitřních směrnic této banky do kategorie podnikatelé a menší firmy – roční obrat do 50 milionů Kč.

11.1 Úvěrový proces UniCredit Bank, a.s.

V první části úvěrového procesu bylo nutné specifikovat kritéria k posouzení základních údajů modelového klienta. Komerčního bankéře této instituce zajímalo nejvyšší dosažené vzdělání klienta, rodinný stav, počet vyživovaných dětí, jeho věk a také fotokopie dokladů totožnosti.

Druhá část obsahuje už zkoumání a hodnocení dokumentů, které souvisejí přímo s podnikatelskou činností tohoto potenciálního uchazeče o úvěr. Ze všeho nejdříve je zkoumán předmět podnikání. Modelový klient provozuje projektovou činnost, která je bankou hodnocena pozitivně.

Dále úvěrového bankéře zajímá doba, po kterou tento klient podniká v oboru, případně jestli jeho osoba nefiguruje i v nějakém dalším podnikání. Všechny tyto informace dokládá výpis z veřejné části Živnostenského rejstříku.

Poté je zkoumána ekonomická a finanční stránka podnikání modelového klienta dle dokumentů, které jsou uvedeny v tabulce 8.

Poslední podmínkou, před uzavřením této fáze je, že potenciální klient musí disponovat finančními prostředky ve výši alespoň 20 % požadované sumy. Můj modelový klient žádá o zapůjčení částky 200 000 Kč a sám doloží finanční prostředky ve výši 279 900 Kč.

Poté ještě klient může upřesnit své představy a požadavky. Získané informace jsou následně vyhodnoceny interním kalkulátorem, pokud je klient splní, je mu předložena prvotní nabídka.

Po odsouhlasení této nabídky klientem následuje vyplnění žádosti o úvěr a k tomu náležících dokumentů a také je proveden záznam o navštívení provozovny. Poté je tato doku-

mentace přeposlána na úvěrové centrum do Brna, které dá doporučení k definitivnímu schválení/zamítnutí úvěru. Při kladném hodnocení je tato dokumentace přeposlána do oddělení Úvěrového underwritingu, které sídlí na centrální pobočce v Praze, k finálnímu posudku. Pokud je tato žádost o úvěr pozitivně vyhodnocena i zde, následuje vystavení smlouvy a dalších dokumentů nezbytných k čerpání úvěru. Schvalovací proces této instituce trvá v rozmezí 7-14 dní.

11.1.1 Nabídka bankovní instituce UniCredit Bank, a.s.

Modelovému uchazeči byla po schválení žádosti o úvěr zhotovena následující nabídka, která je zobrazena v tabulce 10 níže:

Tab. 10. Shrnutí nabídky bankovní instituce UniCredit Bank, a.s.

(zpracování vlastní)

Nabídka UniCredit Bank, a.s.	
Název úvěru:	Business investiční úvěr
Účel úvěru:	koupe
Výše úvěru:	200 000 Kč
Úroková sazba/její platnost:	3,26 % p.a./1 rok
Zajištění úvěru:	blankosměnka
Anuitní splátka:	3 617 Kč
Typ splátky:	měsíční
Počet splátek:	60
Poplatek za poskytnutí úvěru:	2 500 Kč
Zřízený účet ke správě úvěru:	Business Konto 70
Poplatek za správu a vedení účtu:	300 Kč/měsíc

Modelovému klientovi byla vypracována smlouva na produkt Business investiční úvěr.

Jedná se o úvěr účelový, pro koupi automobilu. Po předložení dokladu o koupi automobilu lze sjednaný úvěr řádně čerpat.

K tomuto úvěru je vázána roční úroková sazba ve výši 3,26 % p.a. a splátka byla vyčíslena ve výši 3 617Kč/měsíc. Doba splácení poskytnutého úvěru byla vymezena na 5 let (=60 splátek). Splátky budou strhávány ze speciálně zřízeného účtu k tomuto úvěru (Business Konto 70), a to 10. kalendářní den v měsíci.

Celý úvěr je zajištěn směnkou vlastní, ke které je zvlášť vystavena smlouva o budoucím vyplnění této směnky. Tato směnka obsahuje doložku „bez protestu“.

Poplatek za zprostředkování tohoto typu úvěru je u této bankovní instituce ve výši 2 500 Kč. Vyprofilovaný uchazeč obdržel díky výbornému hodnocení bonity slevu 2 500 Kč; obvykle se tento poplatek pohybuje v rozmezí 5 000 – 25 000 Kč (dle výše úvěru).

Za vedení již výše zmíněného konta si UCB účtuje poplatek 300 Kč/měsíc. V rámci poskytnutí úvěru je u tohoto typu konta dodatek, že klient musí mít na tomto účtu minimálně pětinásobek splátky a to do 3 měsíců od uzavření úvěrové smlouvy. První 3 měsíce vedení tohoto účtu jsou bankou poskytovány zdarma.

Při nesplnění některé z výše uvedených povinností je banka oprávněna za každou nesplněnou povinnost účtovat penále ve výši 10 000 Kč.

(interní materiály a směrnice UCB, 2012-2013)

11.1.1.1 Business Konto 70

Business Konto 70 je produkt UCB pro podnikatele a menší firmy. Je tvořeno základem (např.: neomezené výběry v ČR i v zahraničí, služby osobního bankéře, neomezený počet elektronických transakcí, internetové bankovníctví, běžný účet) a poté dle různých variant dalšími doplňkovými službami.

Doplňkové služby Business Konta 70:

- 70 tuzemských plateb prostřednictvím elektronických kanálů,
- otevření provozního úvěru,
- embosovaná debetní karta včetně cestovního pojištění,
- Smart Banking (banku v mobilu).

(UniCredit Bank, © 2013)

11.2 Umořovací plán

V následujících tabulkách (tab. 11, tab. 12) je přehled postupného umořování úvěru. Pro výpočty hodnot v tabulkách jsem použila vzorovou umořovací tabulku z kapitoly 7.

*Tab. 11. Ukázka umořovacího plánu pro 1. rok splácení úvěru (v Kč)
(zpracování vlastní)*

období	anuita	úrok	úmor	zůstatek úvěru
0				200 000
1	3 617	543	3 074	196 926
2	3 617	535	3 082	193 845
3	3 617	527	3 090	190 754
4	3 617	518	3 099	187 656
5	3 617	510	3 107	184 548
6	3 617	501	3 116	181 433
7	3 617	493	3 124	178 309
8	3 617	484	3 132	175 176
9	3 617	476	3 141	172 035
10	3 617	467	3 150	168 886
11	3 617	459	3 158	165 728
12	3 617	450	3 167	162 561

V tabulce 11 je roční přehled úroků a úmorů za jednotlivé měsíce, anuita zůstává konstantní; dále je zde vidět postupné snižování celkové jistiny. Tato bankovní instituce při zapůjčování finančních prostředků udává úrokovou sazbu, která je platná 1 rok. Pro výpočty jednotlivých položek umořovací plánu jsem využila předpokladu, že tato úroková sazba zůstane po celou dobu splácení konstantní.

*Tab. 12. Splácení úvěru - roční součty za celé umořovací období (v Kč)
(zpracování vlastní)*

období	anuita	úrok	úmor	zůstatek úvěru
0				200 000
1	43 403	5 964	37 439	162 561
2	43 403	4 725	38 678	123 884
3	43 403	3 445	39 958	83 926
4	43 403	2 123	41 280	42 646
5	43 403	757	42 646	0
celkem:	217 013			

Tabulka 12 poté udává celkové součty dílčích výpočtů k umořování úvěru za celé období, po které by modelový klient umořoval svůj bankovní úvěr bankovní instituci UniCredit Bank, a.s.

Jak lze z údajů v tabulce vyčíst, klient celkově bance na úrocích zaplatí sumu ve výši **17 013 Kč**; tj. 217 013 - 200 000 (rozdíl celkového součtu splátek a počáteční sumy zapůjčených finančních prostředků).

Ve sloupcích tabulek 11 a 12 můžeme také pozorovat nepřímo úměrný vztah úroku a úmoru. Během let, za kterých by tento modelový uchazeč umořoval svůj úvěr, lze pozorovat postupné snižování celkové sumy úroku. Oproti tomu celkové součty úmoru s přibývajícím rokem umořování se neustále navyšují. Také zde platí vztah, že součet úroku a úmoru dává dohromady výši celkové splátky.

12 ČESKOSLOVENSKÁ OBCHODNÍ BANKA, A.S.

Československá obchodní banka, a.s. je z této trojice bank tou nejuniverzálnější a na českém bankovním trhu působí z těchto porovnávaných institucí nejdéle. Nabízí služby širokému spektru klientů, mezi své priority řadí pružnost a flexibilitu.

12.1 Základní údaje o Československé obchodní bance, a.s. na českém bankovním trhu

Původně byla tato bankovní instituce založena státem v roce 1964 jako banka pro poskytování služeb v oblasti financování zahraničního obchodu a volnoměnových operací. Roku 1999 byla privatizována a jejím majoritním vlastníkem se stala skupina KBC. Dalším významným mezníkem pro tuto banku byl červen 2000, kdy ČSOB převzala Investiční a poštovní banku. (Československá obchodní banka, © 2013)

Československá obchodní banka, a.s. podniká v rámci retailového bankovníctví pod dvěma základními značkami: jako instituce ČSOB a poté pod obchodní značkou Poštovní spořitelna. Díky druhé obchodní značce je tato banka dostupná svým klientům i v obchodních místech České pošty. (Československá obchodní banka, © 2013)

Základní kapitál banky je ve výši: 5 855 mil. Kč je 100 % splacen. Československá obchodní banka, a.s. vlastní pro své podnikání plnou bankovní licenci od ČNB.

12.1.1 Organizační struktura Československé obchodní banky, a.s.

Generálním ředitelem této banky je Pavel Kavánek. V České republice má tato bankovní instituce následující rozložení obchodních míst:

- Pobočky retail/korporát a poradenská centra: 561,
- Leasingové pobočky ČSOB: 13,
- ČSOB korporátní pobočky: 11,
- PS – obchodní místa České pošty: cca 3 200.

(Výroční zpráva Československé obchodní banky, 2012)

12.1.2 Bilance Československé obchodní banky, a.s.

Bankovní instituce dosáhla v roce 2012 výše zisku po zdanění: 15 281 mil. Kč. Československá obchodní banka má největší podíl pohledávek a úvěrů ze všech porovnávaných institucí v této bakalářské práci. V roce 2012 poskytla tato bankovní instituce celkový objem úvěrů a pohledávek v hodnotě 479 516 mil. Kč (tab. 13). Z této sumy finančních prostředků tvoří bankovní úvěry malým a středním podnikům celkově 16 % z celé částky, tj. 76 723 mil. Kč. (Výroční zpráva Československé obchodní banky, 2012)

Tab. 13. Jednoduchá bilance aktiv a pasiv Československé obchodní banky, a.s.
(převzato z Výroční zprávy Československé obchodní banky, a.s., rok 2012)

Rozvaha k 31.12.2012 (v mil. Kč)

AKTIVA		ZÁVAZKY A VLASTNÍ KAPITÁL	
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	28 293	Finanční závazky k obchodování	133 587
Finanční aktiva k obchodování	162 265	Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	703 792
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	7 352	Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	1 741
Realizovatelná finanční aktiva	91 904	Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	9 166
Finanční investice držené do splatnosti	138 437	Závazky ze splatné daně	772
Úvěry a pohledávky	479 516	Závazky z odložené daně	2 532
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	1 030	Ostatní závazky	10 508
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	14 453	Rezervy	935
Pohledávky ze splatné daně	17	Závazky celkem	863 033
Pohledávky z odložené daně	88	Základní kapitál	5 855
Investice v přidružených společnostech	126	Emisní ážio	7 509
Investice do nemovitosti	430	Zákonný rezervní fond	18 687
Pozemky, budovy a zařízení	8 045	Nerozdělený zisk	32 611
Goodwill a jiná nehmotná aktiva	3 093	Oceňovací rozdíly z realizovatelných finančních aktiv	5 701
Aktiva určená k prodeji	85	Oceňovací rozdíly ze zajištění peněžních toků	3 567
Ostatní aktiva	2 040	Oceňovací rozdíly z přepočtu zahraničních měn	0
		Vlastní kapitál připadající vlastníkům mateřské společnosti	73 930
		Menšinové podíly	211
		Vlastní kapitál celkem	74 141
Aktiva celkem	937 174	Závazky a vlastní kapitál celkem	937 174

13 NABÍDKA ÚVĚRU MODELOVÉMU KLIENTOVI – ČESKOSLOVENSKÁ OBCHODNÍ BANKA, A.S.

Profil modelového klienta spadá v této bankovní instituci pod zařazení firmy, konkrétněji pod podnikatele, malé a střední podniky. Požadovaná částka modelového uchazeče o bankovní úvěr je v hodnotě 200 000 Kč a proto jej bude zajímat účelový úvěr, který financuje investice v rozmezí 50 000 Kč až 8 000 000 Kč.

13.1 Úvěrový proces Československé obchodní banky, a.s.

První fáze úvěrového procesu je u všech zkoumaných institucí totožná. Modelový klient se zajímá o nabídku pro bankovní úvěr ve výši 200 000 Kč. Sebou má doklady, které udávají přehled o předmětu jeho podnikání a také doklady s osobními údaji.

Po ujasnění si představ a požadavků obou zainteresovaných stran je vypracována indikativní nabídka, která dodá klientovi představu o jeho možnostech, co se týče získání finančních prostředků, jejich výši a za jakou cenu. Československá obchodní banka nepožaduje v rámci poskytnutí úvěru finanční spoluúčast uchazeče o bankovní úvěr.

Po odsouhlasení této nabídky se připravuje žádost o úvěr. Československá obchodní banka, a.s. umožňuje schválení odpovědným pracovníkem banky, který je v přímém kontaktu s potencionálním zákazníkem (firemní poradce). Pokud je schvalování úvěru složitější, případně pokud jde o rizikového klienta nebo o velký objem finančních prostředků, je tato žádost postoupena tzv.: schvalovateli. Schvalovatel je nezainteresovaný pracovník banky, který není v přímém kontaktu s klientem a nepodílí se na celkových výsledcích daného obchodního místa.

Celý schvalovací proces trvá většinou jeden týden, pokud jsou podklady pro žádost o úvěr kompletní a ověřené (pokud je to nezbytné).

Následuje jedna z posledních fází tohoto procesu, bankovní úvěr je buď schválen, nebo zamítnut. Pokud je vyřízení této žádosti kladné, Centrum aktivních úvěrů vystaví podklady a smlouvu pro čerpání tohoto úvěru.

13.1.1 Nabídka bankovní instituce Československá obchodní banka, a.s.

Modelový uchazeč o bankovní úvěr obdržel od této bankovní instituce úvěr s názvem Malý úvěr pro podnikatele (tab. 14). U tohoto úvěru je úroková sazba fixní po celou dobu umořování úvěru. Výše požadované částky bude od této bankovní instituce zapůjčena za úrokovou sazbu 3,63 % p.a.

Splátka k umoření zapůjčených finančních prostředků je vyčíslena v hodnotě 3 650 Kč. Tato splátka má měsíční interval a celkový počet splátek je 60 (= 5leté umořovací období).

Celý úvěr bude po celou dobu zajištěn blankosměnkou s avalem.

Tab. 14. Shrnutí nabídky bankovní instituce Československá obchodní banka, a.s.

(zpracování vlastní)

Nabídka Československé obchodní banky, a.s.	
Název úvěru:	Malý úvěr pro podnikatele
Účel úvěru:	koupě
Výše úvěru:	200 000 Kč
Úroková sazba/její platnost:	3,63 % p.a./1 rok
Zajištění úvěru:	blankosměnka s avalem
Anuitní splátka:	3 650 Kč
Typ splátky:	měsíční
Počet splátek:	60
Poplatek za poskytnutí úvěru:	2 000 Kč
Zřízený účet ke správě úvěru:	Podnikatelské konto
Poplatek za správu a vedení účtu:	165 Kč/měsíc

Ke správě a vedení tohoto bankovního úvěru bude současně zřízeno Podnikatelské konto. Poplatek za používání tohoto účtu v rámci čerpání úvěru je 165 Kč/měsíc; jednorázový poplatek za poskytnutí bankovního úvěru je u této instituce ve výši 2 000 Kč.

(Československá obchodní banka, © 2013)

Sankce při porušení smluvně uzavřených povinností ze strany dlužníka jsou ve výši až 10 % z celkové zapůjčené sumy peněžních prostředků, v mimořádných a nestandardních situacích jsou tyto sankce řešeny individuálně.

13.1.1.1 Podnikatelské konto

Toto konto je sestaveno na míru přímo drobným podnikatelům, živnostníkům a menším firmám se sídlem nebo místem podnikání v ČR.

Podnikatelské konto standardně nabízí:

- běžný účet vedený v Kč,
- výpis z účtu v elektronické podobě s frekvencí zasílání dle volby klienta,
- mezinárodní platební kartu
- konzultace, vyhodnocení žádosti o povolení přečerpání účtu,
- elektronické bankovníctví.

(Československá obchodní banka, © 2013)

13.2 Umořovací plán

V tabulce 15 je ukázka umořovacího plánu pro modelového uchazeče od bankovní instituce Československé obchodní banky, a.s. Zde nemusím předpokládat neměnnou úrokovou sazbu, protože v rámci tohoto bankovního úvěru se udává fixní úroková sazba po celou dobu jeho čerpání.

Tab. 15. Ukázka umořovacího plánu pro 1. rok splácení úvěru (v Kč)

(zpracování vlastní)

období	anuita	úrok	úmor	zůstatek úvěru
0				200 000
1	3 650	605	3 045	196 955
2	3 650	596	3 054	193 901
3	3 650	587	3 063	190 837
4	3 650	577	3 073	187 765
5	3 650	568	3 082	184 683
6	3 650	559	3 091	181 591
7	3 650	549	3 101	178 491
8	3 650	540	3 110	175 381
9	3 650	531	3 119	172 261
10	3 650	521	3 129	169 132
11	3 650	512	3 138	165 994
12	3 650	502	3 148	162 846

Tab. 16. Splácení úvěru - roční součty za celé umořovací období (v Kč)
(zpracování vlastní)

období	anuita	úrok	úmor	zůstatek úvěru
0				200 000
1	43 800	6 646	37 154	162 846
2	43 800	5 275	38 525	124 320
3	43 800	3 853	39 947	84 373
4	43 800	2 378	41 422	42 951
5	43 800	849	42 951	0
celkem:	219 000			

Z tabulky 16 výše lze poté vyjádřit, jakou částku klient této banky zaplatí na úrocích. Částka bude dána rozdílem celkového součtu zaplacených anuit a výši čerpaného úvěru:
 $219\,000 - 200\,000 = \mathbf{19\,000\text{Kč}}$.

14 KOMERČNÍ BANKA, A.S.

Komerční banka je mateřskou společností Skupiny KB, která je součástí mezinárodně působící skupiny Sociétés Générale. Tato skupina se zaměřuje na střední a východní část bankovního trhu v Evropě. Mezi její nejvýznamnější oblasti patří retailové, podnikové a investiční bankovníctví. (Komerční banka, © 2013)

Základní myšlenku úvěrové politiky této banky vystihuje nejlépe slogan v její výroční zprávě: „*V rámci českého bankovníctví je postavení Komerční banky velmi silné. Kritéria pro poskytování úvěrů byla nastavena tak, aby byla zajištěna uspokojivá výkonnost Banky i v klesající fázi hospodářského cyklu.*“ (Výroční zpráva Komerční banky, a.s., 2012)

Komerční banka se zaměřuje na univerzálnost a individuální přístup ke každému klientovi. Snaží se mu sestavit komplexní nabídku produktů, které jsou tzv. šité „na míru“ přímo pro požadavky a přání klienta.

14.1 Základní údaje o Komerční bance, a.s. na českém bankovním trhu

Tato bankovní instituce vznikla v roce 1990, kdy se vyčlenila z bývalé Státní banky československé. Status akciové společnosti získala ovšem až v roce 1992, datum zápisu je: 5. března 1992. Základní kapitál této akciové společnosti je ve výši 19 004 926 000 Kč a je splaceno 100 %. (Výroční zpráva Komerční banky, a.s., 2012)

Bankovní instituce Komerční banka, a.s. vlastní pro své podnikání plnou bankovní licenci dle směrnic ČNB. (Výroční zpráva Komerční banky, a.s., 2012)

14.1.1 Organizační struktura Komerční banky, a.s.

Generálním ředitelem Komerční banky, a.s. je Henri Bonnet. Komerční banka, a.s. má v České republice vybudovanou silnou základnu pro své klienty i nové zákazníky. Vlastní celkem 397 poboček a 20 business center, která jsou určena speciálně pro střední podniky a municipality. Pro klienty velkých podniků jsou navíc zbudována 4 centra navržená tak, aby vyhovovala jejich požadavkům. (Komerční banka, © 2013)

14.1.2 Bilance Komerční banky, a.s.

Komerční banka, a.s. dosáhla v minulém roce zisku po zdanění ve výši 14 231 mil. Kč, což je oproti roku nárůst o 46,4 %. Úvěry a pohledávky za klienty zaznamenaly zvýšení o 4 %, to je na celkovou sumu 451 547 mil. Kč. Z této sumy tvoří úvěry malým podnikům a podnikatelům celkem 28 900 mil. Kč. (Výroční zpráva Komerční banky, a.s., 2012)

Tab. 17. Jednoduchá bilance aktiv a pasiv Komerční banky, a.s.

(převzato z Výroční zprávy Komerční banky, a.s., 2012)

Rozvaha k 31.12.2012 (v mil. Kč)

Aktiva		Závazky a vlastní kapitál	
Hotovost a účty u centrálních bank	28 057	Závazky vůči centrálním bankám	1
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	51 593	Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	19 589
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	26 068	Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	11 246
Realizovatelná finanční aktiva	141 791	Závazky vůči bankám	38 902
Aktiva držaná k prodeji	86	Závazky vůči klientům	579 067
Pohledávky za bankami	64 111	Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově přeceňovaných položek	16
Úvěry a pohledávky za klienty	451 547	Emitované cenné papíry	19 624
Finanční investice držené do splatnosti	3 322	Daň z příjmů	622
Daň z příjmů	20	Odložený daňový závazek	5 482
Odložená daňová pohledávka	34	Výdaje a výnosy příštích období a ostatní závazky	10 742
Náklady a příjmy příštích období a ostatní aktiva	3 577	Rezervy	968
Majetkové účasti v přidružených společnostech	971	Podřízený dluh	0
Nehmotný majetek	3 913	Závazky celkem	686 259
Hmotný majetek	7 994	Základní kapitál	19 005
Goodwill	3 752	Emisní ážio, fondy, nerozdělený zisk, oceňovací rozdíly a zisk běžného období	78 803
		Nekontrolní podíl	2 769
		Vlastní kapitál celkem	100 577
Aktiva celkem	786 836	Závazky a vlastní kapitál celkem	786 836

15 NABÍDKA ÚVĚRU MODELOVÉMU KLIENTOVI – KOMERČNÍ BANKA, A.S.

Profil modelového klienta spadá podle členění této bankovní instituce pod Firmy s obratem pod 60 mil Kč. Tato banka si velmi zakládá na tom, že má ke klientům v rámci možností individuální přístup a také se svým klientům snaží vytvořit kompletní portfolio produktů. To představuje její druhou stránku – univerzálnost. Jako největší přednost této banky ale musím uvést rychlost, s jakou byla žádost o úvěr vyřízena. Celý úvěrový proces proběhl v rámci cca 3 dnů.

15.1 Úvěrový proces Komerční banky, a.s.

První fáze úvěrového procesu je totožná s fází u konkurenčních bank. Modelový klient předloží všechny dokumenty, které monitorují jeho předmět podnikání a také dokumenty, které obsahují jeho osobní údaje. U dokumentů, kde je to vyžadováno, jsou úředně ověřené. Předložené dokumenty jsou poté dále kompletovány a analyzovány odpovědným zaměstnancem komerční banky, a.s.

Komerční banka, a.s. pro tuto fázi vyžaduje dokumenty v plném rozsahu. Navíc zde potenciální uchazeč o bankovní úvěr vyplňuje speciální dotazník, který obsahuje otázky zaměřené především na ekonomickou, majetkovou a finanční stránku podnikání.

Poté je vypracována prvotní nabídka, která poskytne modelovému klientovi informace o možnostech požadovaného úvěru.

Po odsouhlasení indikativní nabídky nastává fáze vyplnění podkladů, které souvisí s žádostí o bankovní úvěr.

V Komerční bance je schvalování žádosti o bankovní úvěr rozděleno do několika stupňů. První stupeň tvoří odpovědná osoba daného obchodního místa (nejčastěji je to přímo ředitel pobočky). Ta má pravomoc schválit úvěry, které mají velmi malé riziko, a zároveň výše úvěru není příliš vysoká. Pokud nejsou splněny tyto podmínky, žádost je postoupena dále na centrálu, případně divizi.

Dále je ve vnitřních směrnících této banky ustanoveno, že úvěr nikdy neschvaluje přímo bankovní poradce, pouze jak bylo uvedeno výše, odpovědná osoba daného obchodního

místa. Tím vzniká přímá odpovědnost a zainteresovanost při poskytování bankovních úvěrů.

Nakonec nastává poslední fáze: zamítnutí/schválení úvěru. Při pozitivním vyhodnocení žádosti jsou vystaveny potřebné dokumenty Centrem aktivních produktů. Podepsáním těchto dokumentů klientem a odpovědným pracovníkem vzniká klientovi nárok na čerpání úvěru.

15.1.1 Nabídka bankovní instituce Komerční banka, a.s.

Bankovní úvěr od Komerční banky, a.s. nese název Profi úvěr. Tento produkt je vytvořen speciálně pro podnikatele a malé a střední podniky. (Komerční banka, © 2013)

Tab. 18. Shrnutí nabídky bankovní instituce Komerční banka, a.s.

(zpracování vlastní)

Nabídka Komerční banky, a.s.	
Název úvěru:	Profi úvěr
Účel úvěru:	koupě
Výše úvěru:	200 000 Kč
Úroková sazba/její platnost:	3,93 % p.a./1 rok
Zajištění úvěru:	blankosměnka s avalem
Anuitní splátka:	3 677 Kč
Typ splátky:	měsíční
Počet splátek:	60
Poplatek za poskytnutí úvěru:	1 000 Kč
Zřízený účet ke správě úvěru:	Profi účet
Poplatek za správu a vedení účtu:	169 Kč

Modelovému uchazeči o bankovní úvěr bude opět poskytnuta suma finančních prostředků ve výši 200 000 Kč. Tento objem finančních prostředků bude zapůjčen za úrokovou sazbu 3,93 % p.a., která je platná po dobu jednoho roku. Měsíční splátka je ve výši 3 677 Kč.

Období umořování dluhu bylo rozvrženo do 5 let a tvoří jej celkem 60 splátek.

Jednorázový poplatek za poskytnutí úvěru je 1 000 Kč. Pro vedení a správu tohoto úvěru byl nabídnut účet Profi účet. Správa úvěru k tomuto účtu bude stát 169 Kč/měsíc. (Tato sazba platí pro úvěry nad 100 tis. Kč a do 1 mil. Kč, pro úvěry sjednané od 1. 7. 2010.)

Úvěr je opět zajištěn směnkou, avalistou je zde manželka modelového klienta.

Pokud zde nastane situace, kdy klient neplní své povinnosti vůči bance, ke kterým se smluvně zavázal, banka tuto situaci řeší sankcí v podobě zvýšené úrokové sazby. Procentuální hodnota, o kterou by se úroková sazba navýšila, se stanovuje individuálně dle závažnosti porušené povinnosti.

(interní materiály a směrnice KB, 2012-2013)

15.1.1.1 Profi konto

Profi konto podobně jako Business Konto 70 od UCB tvoří základ služeb, mezi které patří např.: měsíční výpis z účtu elektronicky (zdarma), embosovaná Profi karta nebo internetové bankovníctví MojeBanka.

Poté si klient může měsíčně vybrat v součtu celkem 10 služeb, které jsou poskytovány v rámci tohoto balíčku bezplatně (např.: mobilní banka nebo příchozí platby). Nad tento rámec jsou poté služby zpoplatněny. (Komerční banka, © 2013)

15.2 Umořovací plán

Níže je uveden ukázkový umořovací plán k nabídce úvěru poslední bankovní instituce v mé bakalářské práci.

*Tab. 19. Ukázka umořovacího plánu pro 1. rok splácení úvěru (v Kč)
(zpracování vlastní)*

období	anuita	úrok	úmor	zůstatek úvěru
0				200 000
1	3 677	552	3 125	196 875
2	3 677	544	3 133	193 742
3	3 677	535	3 142	190 601
4	3 677	527	3 150	187 450
5	3 677	518	3 159	184 292
6	3 677	510	3 167	181 124
7	3 677	501	3 176	177 949
8	3 677	492	3 185	174 764
9	3 677	484	3 193	171 571
10	3 677	475	3 202	168 369
11	3 677	466	3 211	165 158
12	3 677	458	3 219	161 939

V tabulce 19 je opět postupně propočítán první rok umořování dluhu. Je zde předpoklad neměnné úrokové sazby, protože Komerční banka, a.s. tuto sazbu pevně poskytuje stejně jako UniCredit Bank, a.s. na jeden rok.

V tabulce 20 níže jsou poté propočteny výše úroku, úmoru a anuit pro jednotlivé roky. Dále můžeme pomocí rozdílu vyjádřit sumu úroků, které klient bance zaplatí za využití jejích finančních prostředků.

Rozdíl celkového součtu splátek a počáteční jistiny; $220\ 619 - 200\ 000 = 20\ 619\ \text{Kč}$.

*Tab. 20. Splácení úvěru - roční součty za celé umořovací období (v Kč)
(zpracování vlastní)*

období	anuita	úrok	úmor	zůstatek úvěru
0				200 000
1	44 124	7 200	36 924	163 076
2	44 124	5 722	38 402	124 674
3	44 124	4 185	39 938	84 735
4	44 124	2 587	41 537	43 199
5	44 124	925	43 199	0
celkem:	220 619			

16 FINÁLNÍ SROVNÁNÍ JEDNOTLIVÝCH NABÍDEK

V tabulce 21 jsem vytvořila celkový přehled o jednotlivých nabídkách oslovených bankovních institucí. Je zde uvedeno několik stěžejních kritérií, které jsem si vybrala jako hodnotící pro dané nabídky. Jedná se především o úrokovou sazbu za zapůjčení peněžních prostředků, zajištění úvěru, jaká bude výsledná výše anuity a jaké si tyto bankovní instituce účtují poplatky za poskytnutí úvěrů a následně za jeho správu a vedení na běžném účtu.

Tab. 21. Přehled nabídek porovnávaných bankovních institucí

(zpracování vlastní)

Bankovní instituce			
	UCB, a.s.	ČSOB, a.s.	KB, a.s.
Název úvěru:	Business investiční úvěr	Malý úvěr pro podnikatele	Profi úvěr
Účel úvěru:	koupě	koupě	koupě
Výše úvěru:	200 000 Kč	200 000 Kč	200 000 Kč
Úroková sazba:	3,26 % p.a.	3,63 % p.a.	3,93 % p.a.
Zajištění úvěru:	blankosměnka	blankosměnka s avalem	blankosměnka s avalem
Anuitní splátka	3 617 Kč	3 650 Kč	3 677 Kč
Typ splátky:	měsíční	měsíční	měsíční
Počet splátek:	60	60	60
Doba splácení úvěru:	5 let	5 let	5 let
Poplatek za zprostředkování úvěru:	2 500 Kč	2 000 Kč	1 000 Kč
Zřízený účet ke správě úvěru:	Business Konto 20	Podnikatelské konto	Profi účet
Poplatek za správu a vedení účtu:	300 Kč/měsíc	165 Kč/měsíc	169 Kč/měsíc
Suma zaplacených úroků:	17 013 Kč	19 000 Kč	20 619 Kč
<i>Poplatek za zprostředkování úvěru:</i>	2 500 Kč	2 000 Kč	1 000 Kč
<i>Suma zaplacených úroků:</i>	17 013 Kč	19 000 Kč	20 619 Kč
<i>Poplatek za správu a vedení účtu (celé období splácení úvěru):</i>	17 100 Kč	9 900 Kč	10 140 Kč
Celková suma nákladů:	36 613 Kč	30 900 Kč	31 759 Kč

Společné znaky těchto nabídek tvoří účel úvěru, suma, o kterou se modelový klient uchází a také doba umořování dluhu a frekvence splátek.

Pokud bych hodnotila jednotlivé nabídky jen podle výše zaplacených úroků, tak s přehledem vítězí nabídka bankovní instituce UniCredit Bank, a.s. Klient by za tento úvěr zaplatil celkem 17 013 Kč.

Pro další srovnání mě ale zajímaly ještě poplatky, které by modelový klient platil během splácení úvěru. První zkoumaný poplatek tvoří jednorázovou částku, kterou klient zaplatí za zprostředkování daného úvěru. Po přičtení tohoto poplatku k zaplaceným úrokům vychází stále nejvýhodněji nabídka banky UniCredit Bank, a.s. ($17\,013 + 2\,500 = 19\,513$ Kč.).

V rámci poskytnutí úvěru je ale zpravidla zřízen účet, který slouží ke správě a vedení bankovního úvěru. Tady se situace po sečtení jednotlivých položek zcela mění. Původně nejvýhodnější nabídka od bankovní instituce UniCredit Bank, a.s. se propadá až na poslední pozici a na první pozici se dostává nabídka od Československé obchodní banky, a.s. (celková suma úroků a poplatků je ve výši 30 900 Kč). Druhé místo obsazuje nabídka Komerční banky, a.s., která je o něco vyšší než ČSOB (31 759 Kč). UniCredit Bank, a.s. se po zohlednění posledního kritéria dostal na poslední pozici (celkem: 36 613 Kč).

Co se týče zajištění úvěru, odlišuje se UniCredit Bank, a.s., která poskytuje tento druh se zajištěním v podobě blankosměnky, narozdíl od ČSOB a KB ale nevyžaduje aval.

Celkově lze konstatovat, že Československá obchodní banka, a.s. a Komerční banka, a.s. jsou si na tomto trhu velkými konkurenty; toto tvrzení potvrzuje i znázornění celkového objemu poskytnutých úvěrů v grafu 4 výše. Jejich nabídka je velmi podobná, totožné jsou obecně i fáze úvěrového procesu (liší se až ve schvalovací fázi). Obě tyto bankovní instituce jsou silnými hráči, mají stabilní klientskou základnu, a proto mohou poskytovat své produkty téměř o polovinu levněji než UniCredit Bank, a.s. (zde je měsíční poplatek za správu účtu k poskytnutému úvěru v téměř dvojnásobné výši).

UniCredit Bank, a.s. se na druhou stranu snaží poskytovat klientům výhodnější úrokové sazby; zajištění bankovního úvěru je zde také o něco výhodnější (netrvají na avalu u směnky). V této bance je také více individuální přístup, už v rámci indikativní nabídky byly modelovému klientovi nabídnuty určité slevy.

Závěrečné doporučení:

Modelovému klientovi bych doporučila uzavření smlouvy o poskytnutí bankovního úvěru s institucí Československá obchodní banka a.s. Tato nabídka vychází v konečném porovnání s ostatními nabídkami nejvýhodněji. Výhody této nabídky vidím v nejnižším poplatku za vedení a správu účtu. Úroková sazba je druhou nejnižší ze všech porovnávaných sazeb; to samé lze říct i o jednorázovém poplatku za poskytnutí tohoto bankovního úvěru.

Na této bankovní instituci obecně oceňuji i to, že celý úvěrový proces proběhne v rámci jednoho týdne a také se u ní v případě zájmu ze strany klienta dají zařídit další doplňkové produkty.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo porovnání a zjištění nejvýhodnější nabídky úvěru od vybraných bankovních institucí ve Zlínském kraji.

Vyhodnocení těchto nabídek předcházelo prostudování a zjištění základních poznatků z oblasti bankovníctví. Teoretická část bakalářské práce byla proto věnována právě těmto informacím.

V první části bakalářské práce jsem se zabývala bankovním systémem v rámci České republiky obecně; je zde uvedeno, jak se tento bankovní systém dělí a jaké právní úpravě podléhá. Poté jsem v této práci popsala obecnou charakteristiku obchodní banky. V rámci této charakteristiky jsem uvedla legislativu, která ovlivňuje a vymezuje podnikání těchto institucí na bankovním trhu v ČR. Dále jsem vymezila bilanci obchodní banky, definovala, jaké položky tvoří tuto bilanci a jaké mají mezi sebou vzájemné vztahy.

V navazujících kapitolách jsem se věnovala stěžejní problematice této práce. Uvedla jsem, jak velký význam mají úvěrové obchody v rámci podnikatelské činnosti bankovních institucí. Úvěrové obchody jsou úzce spjaty s úvěrovým rizikem a úvěrovým procesem, který analyzuje bonitu klienta, aby bylo výše uvedené riziko minimalizováno. Postupně jsem se dostala až k produktu, který je v rámci těchto obchodů nejvýznamnější – bankovní úvěr.

Bankovní úvěr je pro banku důležitým prvkem v rámci rozvahy, má vliv na ziskovost a konkurenceschopnost bankovních institucí. V této bakalářské práci jsem se zabývala jeho definováním a poté rozdělením dle doby splatnosti. S poskytováním bankovního úvěru souvisí také následující kapitoly: úroková sazba a umořování úvěru. Zabývala jsem se tím, z čeho se úroková sazba skládá, jak ovlivňuje výši úroku a jaké úrokové sazby se vyskytují na finančním trhu. Úroková sazba je také nezbytnou součástí v postupném umořování zapůjčených finančních prostředků.

V poslední části, která je věnována teorii, jsem obecně popsala, co je to podnikatelská činnost a jaké jsou v České republice možné právní formy podnikání. V rámci podnikatelské činnosti se při žádosti o bankovní úvěr zpravidla předkládá podnikatelský projekt; jeho náležitosti jsem popsala v poslední kapitole teoretické části bakalářské práce.

V praktické části bakalářské práce jsem si vytvořila profil modelového uchazeče o bankovní úvěr. V rámci tohoto profilování byl vytvořen uchazeč, který podniká jako OSVČ a za-

jímala jej nabídka účelových bankovních úvěrů pro drobné podnikatele. Pro tento profil uchazeče jsem také specifikovala ostatní dokumenty a náležitosti, které bankovní instituce požadují k vytvoření nabídky bankovního úvěru.

Následující kapitoly už popisovaly jednotlivé bankovní instituce, které jsem si vybrala pro vytvoření nabídek. Jednalo se o tyto banky: UniCredit Bank, a.s., Komerční banka, a.s. a Československá banka, a.s.

Postupně jsem uvedla základní informace o těchto bankách, popsala jejich úvěrový proces a představila konečnou nabídku úvěru. Nakonec jsem vytvořila tabulky s výpočty pro první rok umořování daného úvěru a poté vytvořila navazující tabulku, která udává součty anuit, úroků a úmorů za celé umořovací období.

Finální nabídky jsem navzájem porovnávala mezi sebou. Zpočátku byla jasným favoritem nabídka bankovní instituce UniCredit Bank, a.s., ale po zohlednění všech poplatků v rámci vedení a poskytnutí bankovního úvěru se tato nabídka umístila až na posledním místě. Velmi obdobně na tom byly nabídky od institucí Komerční banka, a.s. a Československá obchodní banka, a.s. Nakonec vítězství tohoto srovnání obhájila nabídka od Československé obchodní banky, a.s., která vyšla dle určených kritérií nejvýhodněji.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BELÁS, Jaroslav, 2010. *Management komerčních bank, bankových obchodů a operací*. Vyd. 1. Žilina: GEORG, 471 s. ISBN 978-80-89401-18-5.

Business.center.cz. *business.center.cz* [online]. © 1998-2013 [cit. 2013-05-09]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pojmy/p1040-repo-sazba.aspx>

ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ, 2011. *Základy financí*. 1. vyd. Praha: Grada, 304 s. ISBN 978-80-247-3669-3.

Československá obchodní banka. *Československá obchodní banka, a.s.* [online]. © 2013 [cit. 2013-05-15]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-CSOB/Stranky/default.aspx>

Československá obchodní banka. *Československá obchodní banka, a.s.* [online]. © 2013 [cit. 2013-05-15]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/Csob/Sazebniky/Stranky/Sazebnik-pro-pravnicke-osoby-a-fyzicke-osoby-podnikatele.aspx#a>

Československá obchodní banka. *Československá obchodní banka, a.s.* [online]. © 2013 [cit. 2013-05-15]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/Firmy/Podnikatele/Ucty-a-platebnistyky/Stranky/CSOB-Podnikatelske-konto.aspx>

Československá obchodní banka. *Československá obchodní banka, a.s.* [online]. © 2013 [cit. 2013-05-15]. Dostupné z:

<http://www.csob.cz/cz/Firmy/Podnikatele/Uvery/Stranky/CSOB-Maly-uver-pro-podnikatele.aspx>

Československá obchodní banka. *Československá obchodní banka, a.s.: Výroční zpráva 2012* [online]. © 2013 [cit. 2013-05-15]. Dostupné z: http://www.csob.cz/WebCsob/Csob/O-CSOB/Vztahy-k-investorum/Vyrocnipololetnizpravy/Vyrocnizpravy/VZ_CSOB_2012.pdf

ČIŽINSKÁ, Romana a Pavel MARINIČ, 2010. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. 1. vyd. Praha: Grada, 204 s. ISBN 978-80-247-3158-2.

ČNB. *Česká národní banka* [online]. © 2003-2013 [cit. 2013-05-09]. Dostupné z: https://apl.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB15.BASIC_LISTINGS_RESPONSE_3?p_lang=cz&p_DATUM=30.04.2013&p_hie=HI&p_rec_per_page=50&p_ses_idx=1

ČNB. *Česká národní banka* [online]. © 2003-2013 [cit. 2013-05-09]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/legislativni_zakladna/banky_a_zalozny/pravni_predpisy.html

ČNB. *Česká národní banka* [online]. © 2003-2013 [cit. 2013-05-09]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zakladni_ukazatele_fin_trhu/banky/bs_ukazatele_tab07.html

ČNB. *Česká národní banka* [online]. © 2003-2013 [cit. 2013-05-09]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/penezni_trh/pribor/prumerne.jsp?year=2013&show=Spustit+sestavu

ČNB. *Česká národní banka* [online]. © 2003-2013 [cit. 2013-05-15]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/vykon_dohledu/postaveni_dohledu/uverove_institute/pojisteni_vkladu.html

ČNB. *Česká národní banka* [online]. © 2003-2013 [cit. 2013-05-09]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/menova_politika/mp_nastroje/index.html#mp_nastroje_tabulka_sazby:

ČNB. *Česká národní banka: Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem* [online]. 2011. vyd. © 2003-2013 [cit. 2013-05-10]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zpravy_o_vykonu_dohledu/download/dnft_2011_cz.pdf

DUIGNAN, Brian, 2013. *Banking and Finance* [online]. 1 st ed. Britannica Educational, [cit. 2013-05-16]. ISBN 978-1-61530-895-8. Dostupné z: http://books.google.cz/books?id=EOL7eta62TIC&printsec=frontcover&dq=banking+and+finance&hl=en&sa=X&ei=FAuUUcruIM3ptQaq_YHADQ&redir_esc=y#v=onepage&q=banking%20and%20finance&f=false

KALABIS, Zbyněk, 2012. *Základy bankovníctví: bankovní obchody, služby, operace a rizika*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 168 s. ISBN 978-80-265-0001-8.

KISLINGEROVÁ, Eva, 2010. *Manažerské finance*. 3. vyd. V Praze: C.H. Beck, xxxviii, 811 s. ISBN 978-80-7400-194-9.

Komerční banka. *Komerční banka, a.s.* [online]. © 2013 [cit. 2013-05-15]. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/firmy/firmy-s-obratem-pod-60-milionu/profi-uver.shtml>

Komerční banka. *Komerční banka, a.s.* [online]. © 2013 [cit. 2013-05-14]. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace.shtml>

Komerční banka. *Komerční banka, a.s.* [online]. © 2013 [cit. 2013-05-15]. Dostupné z: <http://www.sazebnik-kb.cz/file/cms/cs/sazebniky/kb-20130416-sazebnik-2-podnikatele.pdf?20130417131256>

Komerční banka. *Komerční banka, a.s.: Výroční zpráva 2012* [online]. © 2013 [cit. 2013-05-14]. Dostupné z: <http://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocnizpravy/kb-2012-vyrocnizprava.pdf?ddcc09e11e28e77d5554b3620f91ee66>

KRÁL, Miloš, 2009. *Bankovníctví a jeho produkty*. Žilina: GEORG, 265 s. ISBN 978-80-89401-07-9.

MVČR. *Ministerstvo vnitra České republiky*. Zákon č. 21/1992 Sb. o bankách. In: Sbíрка zákonů České republiky. 1992. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=0&idBiblio=39677&recShow=0&fulltext=z~C3~A1kon~20o~20bank~C3~A1ch&nr=&part=&name=&rpp=15#parCnt>

MVČR. *Ministerstvo vnitra České republiky*. Zákon č. 21/1992 Sb. o bankách. In: Sbíрка zákonů České republiky. 1992. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=0&idBiblio=39677&recShow=9&fulltext=z~C3~A1kon~20o~20bank~C3~A1ch&nr=&part=&name=&rpp=15#parCnt>

POLOUČEK, Stanislav, 2006. *Bankovníctví*. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, xvii, 716 s. ISBN 80-7179-462-7.

POLOUČEK, Stanislav, 2009. *Peníze, banky, finanční trhy*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, xvii, 415 s. ISBN 978-80-7400-152-9.

PŮLPÁNOVÁ, Stanislava, 2007. *Komerční bankovníctví v České republice*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 338 s. ISBN 978-80-245-1180-1.

RADOVÁ, Jarmila, Petr DVOŘÁK a Jiří MÁLEK, 2009. *Finanční matematika pro každého*. 7., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 293 s. ISBN 978-80-247-3291-6.

REVENDA, Zbyněk, 2012. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 423 s. ISBN 978-80-7261-240-6.

SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ, 2010. *Podniková ekonomika*. 5., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, xxv, 498 s. ISBN 978-80-7400-336-3.

ŠOBA, Oldřich, Martin ŠIRŮČEK a Roman PTÁČEK, 2013. *Finanční matematika v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 300 s. ISBN 978-80-247-4636-4.

UniCredit Bank. *UniCredit Bank Czech Republic, a.s.* [online]. © 2013 [cit. 2013-05-13]. Dostupné z: <http://www.unicreditbank.cz/web/o-bance>

UniCredit Bank. *UniCredit Bank Czech Republic, a.s.* [online]. © 2013 [cit. 2013-05-13]. Dostupné z: <http://www.unicreditbank.cz/web/o-bance/skupina-unicredit>

UniCredit Bank. *UniCredit Bank Czech Republic, a.s.* [online]. © 2013 [cit. 2013-05-13]. Dostupné z: <http://www.unicreditbank.cz/web/sazebnik/podnikatele/uvery>

UniCredit Bank. *UniCredit Bank Czech Republic, a.s.: Výroční zpráva 2012* [online]. © 2013 [cit. 2013-05-13]. Dostupné z: http://www.unicreditbank.cz/files/download/vyrocnizpravy/VZ_UCB_2012_CZ.pdf

VALACH, Josef, 1999. *Finanční řízení podniku*. Vyd. 2. Praha: Ekopress, 324 s. ISBN 80-86119-21-1.

Interní materiály a směrnice Československé obchodní banky, a.s.

Interní materiály a směrnice Komerční banky, a.s.

Interní materiály a směrnice UniCredit Bank Czech Republic, a.s.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČNB	Česká národní banka.
ČR	Česká republika.
ČSOB	Československá obchodní banka.
DPFO	Daň z příjmů fyzické osoby.
FÚ	Finanční úřad.
HNIM	Hmotný a nehmotný investiční majetek.
KB	Komerční banka.
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky.
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení.
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná.
PO	Právnícká osoba.
PS	Poštovní spořitelna.
PRIBID	Prague Interbank BidRate.
PRIBOR	Prague Interbank OfferedRate.
UCB	UniCredit Bank.
ŽR	Živnostenský rejstřík.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Dvoustupňový bankovní systém v ČR.....	14
Obr. 2. Rozdělení finančního trhu	22
Obr. 3. Základní vztahy v bilanci obchodní banky	24
Obr. 4. Schéma úvěrového procesu	25
Obr. 5. Základní vztah mezi pojmy úrok, úmor a splátka.....	35
Obr. 6. Klasifikace živností	39

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Počet institucí na bankovním trhu v letech 2009-2013	16
Tab. 2., tab. 3. Podíly jednotlivých skupin institucí na vybraných ukazatelích bankovního sektoru	18
Tab. 4. Vzorová rozvaha obchodní banky	21
Tab. 5. Základní sazby České národní banky	32
Tab. 6. Vzor umořovacího plánu s konstantní anuitou	34
Tab. 7. Základní údaje uchazeče o bankovní úvěr	43
Tab. 8. Seznam nezbytných dokumentů k žádosti o úvěr	44
Tab. 9. Jednoduchá bilance aktiv a pasiv UniCredit Bank, a.s.	48
Tab. 10. Shrnutí nabídky bankovní instituce UniCredit Bank, a.s.	50
Tab. 11. Ukázka umořovacího plánu pro 1. rok splácení úvěru (v Kč)	52
Tab. 12. Splácení úvěru - roční součty za celé umořovací období (v Kč)	52
Tab. 13. Jednoduchá bilance aktiv a pasiv Československé obchodní banky, a.s.	55
Tab. 14. Shrnutí nabídky bankovní instituce Československá obchodní banka, a.s.	57
Tab. 15. Ukázka umořovacího plánu pro 1. rok splácení úvěru (v Kč)	58
Tab. 16. Splácení úvěru - roční součty za celé umořovací období (v Kč)	59
Tab. 17. Jednoduchá bilance aktiv a pasiv Komerční banky, a.s.	61
Tab. 18. Shrnutí nabídky bankovní instituce Komerční banka, a.s.	63
Tab. 19. Ukázka umořovacího plánu pro 1. rok splácení úvěru (v Kč)	64
Tab. 20. Splácení úvěru - roční součty za celé umořovací období (v Kč)	65
Tab. 21. Přehled nabídek porovnávaných bankovních institucí	66

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Vývoj úvěrového portfolia bankovního sektoru v letech 2009-2011	28
Graf 2 Sazby PRIBOR a PRIBID, duben 2013.....	33
Graf 3 Vývoj úmorové a úrokové části v anuitní splátce při umořování	37
Graf 4 Celkový objem poskytnutých úvěrů porovnávaných bank, rok 2012.....	46